

nt

naš tednik

LETO XXXIV. — Številka 29 22. julija 1982 Cena 5.— šil. (7 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Subvencije —
za vsako ceno?
stran 2

O pliberški EL
stran 3

Mladje 46
stran 3

Taborjenje na Suhi
stran 6

„Mathias-Knechte“
stran 8

Korošci ne marajo tujcev

Raziskava socialnoznanstvene študijske družbe je ugotovila, da ima avstrijsko prebivalstvo napram inozemcem velike predsodke. Ljudje, ki nimajo dosti kontakta s tujci, predvsem kmeti in gospodinje, najbolj nasprotujejo integraciji inozemcev v avstrijsko družbo. 73 procentov avstrijskega prebivalstva se je izreklo pozitivno, ko je v zadnjih letih število inozemskih delojemalcev padlo za 6,2%.

Tudi inozemski otroci, ki so se rodili v Avstriji, bi morali po mnenju 54% prebivalstva iti nazaj v državo staršev, čeprav bi

le-ti otroci hoteli ostati tam, kjer so se rodili. Raziskava je še zajela vprašanja inozemskega zeta oziroma snahe, inozemskih sosedov, delojemalcev itd. Rezultat statistike kaže, da večina Avstrijcev ne mara tujcev. Od vseh treh strank (SPÖ, ÖVP, FPÖ) najbolj nasprotujejo inozemcem FPÖ, ki so že večkrat izpričali svojo netolerantnost napram inozemcem.

Koroška je po povpraševanju „zasedla“ prvo mesto med avstrijskimi zveznimi deželami. Po koroško: inozemci nezaželeni.

UVODNIK

Okoli 8000 litrov fenola je minuli ponedeljek po prometni nesreči avtomobilskega tanka za tekočine steklo v reko Krko. Del te jedke in s tem zelo strupene snovi je poniknil skozi dno in obalo reke, veliko te tekočine pa se je spojilo z vodo Krke. Sicer menijo nekateri, da bi posledice lahko bile še hujše, toda to dejstvo v nikakršni meri ni ublažitev okolju kljub temu prizadete škode.

V javnih občilih, ki imajo čedalje več vzrokov poročati o ogrožanju okolja, pogostokrat srečamo izraze kot so to: ekološka kriza, ekološko ravnotežje, ekološka katastrofa in na splošno — ekologija.

Ekologija je znanstvena veda o razmerju „živega“ do okolja, se pravi, da proučuje medsebojne odvisnosti živih bitij. Če se na primer iz danih razlogov znatno poveča število insektov, se v najkrajšem času poveča tudi število njenih naravnih sovražnikov, v tem primeru

Ekologija — misli k nesreči ob Krki

ptic. Živo vedno teži po tem, da se uskladi s pogoji, v katerih mora živeti. Človek je zaradi svoje „pameti“, ki je druga živa bitja nimajo, začel posegati v tako imenovano ekološko ravnotežje — v naši industrijski in atomski dobi zgolj z negativnimi posledicami. Človek je na primer reguliral reke, posledica tega je znižanje gladine podtalne vode. Narava je na ta poseg odgovorila s spremembo vegetacije, živalskega sveta in celó podnebja. To nam pritrjuje starejša generacija, ki zagotavlja, da se je vreme tudi pri nas v minulih desetletjih nekoliko spremenilo. To vpliva na poljedelstvo...

Človek mora torej živeti tako, da ne ogroža ekološkega ravnovesja: sicer dragimi, a dobrimi filtri naj sicer očistijo; tekočih odpadkov industrije naj ne spušča v naše reke, jezera in morja z brezbržnostjo, temveč jih prej kar se da čisti; pesticide in insekticide naj uporablja s pomislekom, da jih bo prej ali slej sam jedel; zemeljske zaklade naj izkorišča z ozirom na generacijo, ki bodo za nami; že uporabljene surovine naj, če se le da, ponovno uporablja (recycling stekla, papirja, plastike, kovin itd.); premisli si naj, kam bo dal radioaktivne odpadke atomskih reaktorjev, ki (upam, da je to vsem znano) ohranijo svojo radioaktivnost okoli 500.000 let! Odgovorni naj pospešujejo razvoj alternativnih tehnolo-

Kako dolgo bo Erwin Wadl še nadlegoval Selanom?

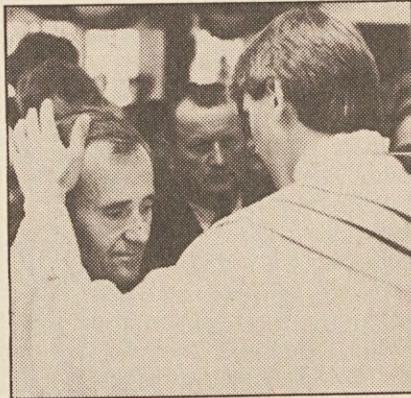
Že v zadnji številki NT smo poročali o Badlpajsariji na novi maši v Selah. Ko je začel med mašo neki žandar zmerjati navzoče vernike in v službenem času zlorabil novo mašo za hujskanje proti slovenski narodni skupnosti in proti Cerkvi. Gotovo ste se vprašali, kdo je ta žandar, ki je zmerjal slovenske vernike, medtem ko je njegov predstojnik urejal promet in vzorno vršil svojo službo.

Ime mu je Erwin Wadl, rojen Pliberčan, ki se je preselil v bližino Launsdorfa, v Selah pa „varuje red“ že 15 let. Pravi, da je bil v Sele „strafversetzt“. Na omenjeni novi maši je srečal občinskega odbornika bilčovske Enotne liste, Tonija Krušica. Kar naenkrat — medtem ko je popil najmanj pol litra vina, bil je v uniformi — je začel vpiati na Krušica v nemščini: „Vsi, ki so danes tu, so izdajalci domovine“, „Ob 2000 oder 5000 Leute hier sind, alle sind Schlawiener“, „Ne razumem teh ljudi, ki dobijo vso podporo od avstrijske države, ali še več kot drugi Avstriji. Prodajajo našo domovino komunistom“, „Diese Leute sind alle linientreue Partisanen“, „To so sami izdajalci, kot je bil izdajalec Judež“, „Geht's obe zum Tito, tut's ihm den Arsch

ablecken“, vrhu tega pa je nam še „svetoval“: „Tuts dem Kreisky den Arsch ablecken.“

Skratka: nesramne, žaljive izjave avstrijskega uradnika, ki je zmerjal slovenske vernike in duhovnike. Zmerjal jih je v uniformi oz. v službenem času. Vprašamo se: kako more vodstvo koroške žandarmari-

Medtem ko se je več tisoč vernikov veselilo novomašniškega slavlja, jih je žandar Erwin Wadl zmerjal z žaljivimi psovskami.

je zagovarjati nastavev tega zloglasnega „varuha reda“ v slovenski občini Sele? Wadl je znan kot človek, ki očitno ne mara Selanov. Že večkrat so Selani od njega slišali izjave, ki dokazujejo, da Wadl ni prijatelj Selanov oz. Slovencev. Mislimo, da je po teh izjavah, ki jih je spuščal na novi maši, skrajni čas, da ga deželno vodstvo žandarmerije odpokliče iz Sel. Narodni svet bo vsekakor pri vodstvu deželne žandarmerije primerno interveniral!

Bilčovska šola v piktogramih ...

Toni Krušic in Miha Einspieler, zastopnika EL Bilčovs, na zadnji občinski seji.

Ponedeljek, dne 19. 7. 1982, ob 19. uri je v občinski hiši v Bilčovsu bila seja občinskega sveta.

Na dnevnem redu je bilo šest točk. Drugo točko so občinski odborniki pod predsedstvom podžupana Francija Gasserja (župan Hanzi Ogris je doma na dopustu...) posvetili zgolj novemu šolskemu posloplju. Najprej so si skupno z arhitektom ogledali novo poslopje ljudske šole, nato so se pa podali v sejno dvorano občinske hiše. Sklepali so o nadaljnji razdaji naročil,

kot so to zavese, zastave in učila. Ob tej točki dnevnega reda so odborniki med drugim tudi sklenili, da bodo šole znotraj označili kar se da s piktogrami. To so mednarodni znaki, ki jih čedalje več uporabljajo v javnem življenju; na primer pri športnih tekmah, na kolodvorih in tudi za diplomatsko reševanje jezikovnih problemov. Toda vsaj petim označnim tablicam z navadno pisavo, se občinski svet kljub temu ne bo mogel kar vnaprej izogibati.

Na občinski seji, dne 19. 7. 1982, o jeziku na teh tablicah ni-

so sklepali, niti govorili niso o njem. Kaj naj to pomeni? Se bilčovski občinski svet boji žitrajkega efekta? Je to vprašanje sicer že rešeno, le da se odborniki troštajo bolj ugodnega trenutka? Možno pa je tudi, da odgovorni nameravajo dočakati odločitev ustavnega sodišča glede Žitare vasi. Upajmo, da bo bilčovski občinski svet odločal o tem še pred 3. 10. Tedaj bo namreč slavnostna otvoritev nove ljudske šole v Bilčovsu, na katero bo po vsej verjetnosti prišel tudi deželni glavar Leopold Wagner.

Sicer pa šole zunaj ne bodo označili s piktogrami, kar bi gotovo tudi bilo mogoče, temveč s čistimi navadnimi velikimi črkami bodo napisali: „SCHULE — ŠOLA“. Tako je sklenilo predstojništvo na „tajni“ seji (datumata te seje nam občinski urad ni smel [hotel] razodeti), občinski odborniki so pa ta sklep na ponedeljski seji potrdili.

Pod točko „razno“ so se občinski odborniki kolektivno čudili dejstvu, da sta izginili informacijski tabli, ki sta stali ob pristopu v občino in na katerih je pisalo: „Erholungsgemeinde Ludmannsdorf/Bilčovs“. Baje tablice popravljajo, čeprav tega ni vedel niti podžupan Gasser. Izkazalo se bo, v kakšni obliki se bosta spet pojavili na njihih mestih.

Prijavite otroke k dvojezičnemu pouku!

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše

Janko Kulmesch

Koroški Slovenci imamo vrsto kulturnih društev ter drugih organizacij, ki delujejo, nekatere zelo, druge spet manj uspešno. Na nekaterih področjih organiziranega družbenega delovanja smo zelo aktivni, na drugih smo spet bolj leni, jih zanemarjamo, ali pa nimamo pravih predstav ter ljudi, ki bi bili pripravljeni in zmožni za tako delo.

odvisne od subvencij. Pravzaprav nič novega. Zakaj potem to kljub temu omenjam?

Opaziti je, da marsikatera organizacija ali društvo preveč lahko jemlje stvar s subvencijo. Centralne organizacije, ki so v največji meri pristojne za subvencioniranje posameznih kulturnih in drugih društev, so gotovo vezane na omenjena

Subvencije — za vsako ceno?

Na kulturnem področju smo trenutno gotovo zelo aktivni: to dokazujejo mdr. številne kulturne prireditve, ki so iz tedna v teden na sporedu. Veselj smo lahko, da so naša društva tako delavna, da so društveniki pripravljene žrtvovati svoj prosti čas za priprave na razne nastope. Za to jim velja iskrena zahvala — čeprav na drugi strani že marsikateri kritični ter zato nič manj aktivni spremljevalec našega narodnega življenja meni, da imamo že preveč kulturnih prireditev. Tudi to ugotovitev je treba upoštevati in jo jemati resno.

Narodno delo seveda nekaj stane. Prav tako ne moreš primerjati narodnih organizacij s podjetji, katerih cilj je, da izbijejo s svojim delom oz. s produkcijo profit. Zgolj gospodarska bilanca raznih narodnomanjšinskih organizacij je (mora biti) pogostokrat oz. večinoma negativna. Pa zato take organizacije še dolgo niso negativne, kar seveda v našem primeru ni treba posebej poudarjati.

Narodne organizacije so torej

finančna sredstva. Pač nimajo koga, ki bi znal pomnožiti bankovce, kot je Kristus nekoč pomnožil ribe in kruh.

Z drugimi besedami: če se pripravljajo kaka stvar, gotovo ne more biti narobe, da se nekoliko podrobneje razmislija o finančnem vprašanju. Na primer o tem, ali finančno sploh zmoremo to obleko ter onega režiserja. Pogostokrat se namreč zgodi, da se odločimo za (pre)drage stvari — ker se pač zanesemo na subvencije. Predvsem pa: premalo upoštevamo možnosti, kako priti do še več lastnih finančnih sredstev ter biti tako še bolj neodvisen od subvencij.

Vem, kako se žrtvujejo naši društveniki. Vem, da predvsem v Celovcu ne znamo marsikaterga šilinga najbolj koristno uporabiti. Vendar subvencije za vsako ceno lahko povzročijo veliko škodo. Onemogočijo namreč idealizem ter delo, ki zahteva veliko truda in žrtev. Brez tega pa Slovenci — kljub subvencijam — ne bomo uspeli.

Nezaposlenost v Jugoslaviji

Nezaposlenost v sosedni Jugoslaviji „postaja ena od osrednjih tem letošnjega vse prej kot dopustniškega političnega poletja“, tako mariborski dnevnik „Večer“ v svoji zadnji sobotni številki. 860.000 Jugoslovanov, tako uradne številke, išče delo, med temi nezaposlenimi pa „je kar 600 tisoč ali tri četrtine takšnih, ki so mlajši od trideset let“ („Večer“). Skoraj pol milijona nezaposlenih je končalo vsaj strokovno šolo, nad 35 tisoč pa je takih, ki so diplomirali na višjih in visokih šolah, sedaj pa uradno iščejo zaposlitev.

Kaj storiti? V letošnji raziskavi javnega mnenja v Sloveniji, kjer je nezaposlenost za zdaj še najmanj kritična, so mdr. vprašali, v kolikšni meri se strinjajo z ukrepi, ki naj bi v prihodnje preprečili nezaposlenost. Blizu 75 odstotkov se je strinjalo, da naj neustrezno izobražene delavce na strokovnih in vodilnih položajih nadomestijo mladi strokovnjaki; nad 80 odstotkov, da je treba vse delavce, ki so izpolnili potrebno delovno dobo, obvezno upokojiti, ne glede na njihovo voljo in sposobnost za delo (nekaj nad

60 odstotkov jih je tudi odgovorilo, da bi se — če bi izpolnjevali pogoje — takoj upokojili in „mirno uživali v prostem času“, 16 odstotkov pa, da bi „redno delali, dokler bi zmogli“; nad 80 odstotkov anketiranih je soglašalo, da je treba omejiti honorarno in nadurno delo; blizu 85 odstotkov, da je treba zaostri delovno disciplino in odstraniti vse, ki zaposlitev zlorablja; 65 odstotkov, da je treba zasebnim obrtnikom omogočiti, da zaposlijo več delavcev; skoraj 60 odstotkov, da bi morali vsem skrajšati delovno dobo ali delovni čas (18 odstotkov vprašanih se do te rešitve ni opredelilo in le 5,4 odstotka jih je bilo izrecno proti).

Nadalje piše Večer:

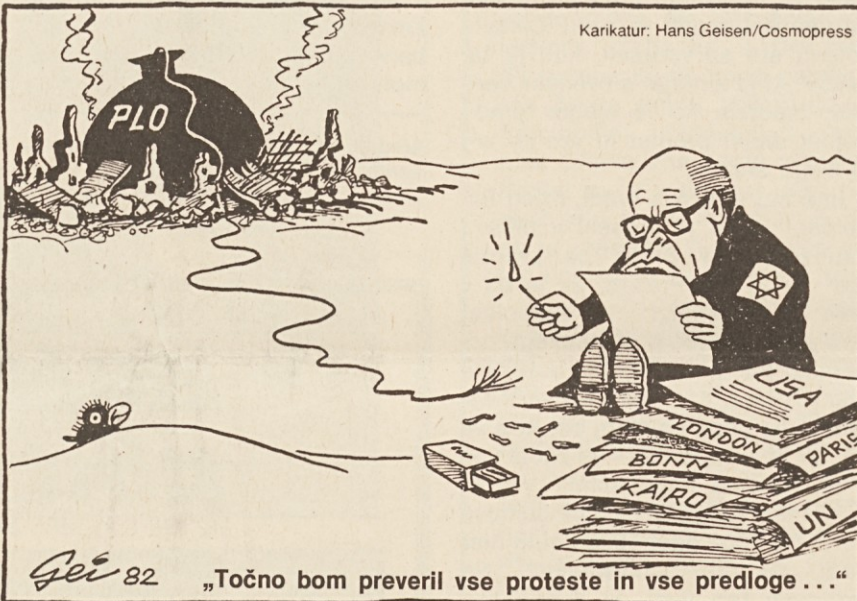
Ob tem pa so bili anketirani — po pričakovanju — v precejšnji večini (65 odstotkov) odločno proti njemu, da bi več prostora za zaposlovanje novih delavcev ustvarili z omejevanjem zaposlovanja žensk oziroma z dajanjem prednosti moškimi. Kot kaže raziskava, je namreč več kot polovica Slovencev (55 odstotkov) mnenja, „da mora vsak človek, ne glede na spol, z delom

skrbeti za svoj obstoj“. Toda kljub dejstvu, da skoraj nikjer v svetu ni zaposlen tolikšen delež žensk kot v Sloveniji (44 odstotkov), je iz omenjene raziskave čutiti tudi zaodrke, saj je dobra tretjina vprašancev menila, da naj bi se ženske sicer zaposlovale, vendar le v primerih, „če mož premalo zasluži“ (kar je še zlasti v sedanjih časih seveda precej relativen pojem!), ali „če se z možem tako dogovorita“ ali „če ni poročena in nima otrok“

Napad na papeža

Moskovski listi so sicer v preteklosti že večkrat grajali poljsko Cerkev in polemizirali z Vatikanom, vendar se je pred dnevi prvič zgodilo, da je sovjetski tisk osebnost napadel papeža Janeza Pavla II. in mu očital, da je bil navdihovalec svobodnega sindikata SOLIDARNOST, da je spremenil katoliško Cerkev v opozicijsko silo v državi in da še zdaj skuša onemogočiti prizadevanja poljske vojaške vlade za normalizacijo razmer na Poljskem.

Pred dnevi je podoben napad objavil list PRAVDA v Bratislavi, nato pa so njegovo pisanje povzeli agencija TASS, uradno glasilo sovjetske vlade IZVESTJA in drugi sovjetski časopisi. Sovjetski tisk v bistvu trdi, da se je poljska Cerkev kompromitirala s svobodnim sindikatом SOLIDARNOST in z drugimi protisocialističnimi silami, zaradi česar papež Janez Pavel II. ne bo smel opraviti predvidenega drugega (Dalje na strani 8)

„Točno bom preveril vse proteste in vse predloge...“

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), urednika: Janko Kulmesch in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: 0 42 22/51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

Spomini na leta stalinizma

Kako so komunisti mučili Janoša Kadarja, predsednika madžarskih komunistov

Madžarska letos proslavlja voditelja svoje socialistične delavske partije Janoša Kadarja, ki se je pred 70 leti rodil na Reki. Takrat je namreč Reka spadala pod Madžarsko in je bilo njeno glavno pristanišče resnično okno v svet. Kadarjeva mati je bila na pol Madžarka, na pol pa Slovačinja. Pisala se je Čermanek in ta priimek je nosil tudi mladi revolucionar Janoš. Priimek Kadar so mu priznali šele po vojni, potem ko se je proslavil s tem ilegalnim imenom v delu za partijo.

Revolucionarna pot, ki jo je ubral Kadar, je bila prepletena s spopadi s takratnim režimom admirala Horthyja in orožniki, ki niso poznali milosti. Kot pravi sam Kadar, je bil zaprt v marsikateri ječi, toda najhujša je bila tista v socialističnem Rakocijevem režimu. O vsem tem najdemo bogate in obširne podatke v knjigi, ki je izšla ob 70-letnici Kadarjevega rojstva. Po Kadarjevem pripovedovanju jo je napisal Laszlo Gyurk, njen naslov pa je sila ne navaden: „Skica za portret z zgodovinskim ozadjem“. Komaj je knjiga dobro prišla na svetlo, je že bila razprodana.

Žrtve kulta osebnosti

Kult osebnosti, ki se je razdivjal po Titovem prelomu s Stalinom je tudi na Madžarskem pobiral ljudi drugega za drugim. Spomladi 1951 je prišel na Madžarsko prišla iz Moskve, je najprej odstavila Laszla Rajka, nato pa so se začele grozotne čistke. Pravijo, da je imela policija zaznamovanih v svojih kartotekah več kot milijon in pol ljudi.

Kadar danes trdi, da je bila aretacija zanj neke vrste duševna razbremenitev. Rešila ga je pred vsakdanjimi sumničeni, podtikani, nenehni poniževanji in lažmi.

V zaporu je preživel tri leta in pol. Še zdaj se živo in s tesnobo spominja posebne vrste mučenja: ves čas po izrečeni obsodbi pa vse do dne, ko so ga izpustili iz zapora, ni mogel z nikomer spregovoriti ene same besede. Oči so se mu bile navadile na temo v celici, a tema, združena z grozljivo tišino, človeka uničuje. Ko je spet prišel na svobodo, so mu celo lastne besede tuje zvenele v ušesih. Janoš Kadar pa je iz zapora prišel tudi telesno pohabljen: izruvali so mu vse nohte na nogah in rokah, tako da v javnosti stalno nosi rokavice, poleg tega so ga onesposobili za spolno življenje.

Ko je bil spet na prostosti, se ni mogel izogniti kot partijski človek srečanju z Rakocijem, tem plešastim debeluhom, partijskim voditeljem, ki mu je

s hlinjenim sprenevedanjem dejal: „Zaboga, tovariš Kadar, zakaj mi vendar niste sporočili, da tako slabo ravnajo z vami?“ Seveda je bil Rakoci o Kadarjevi usodi dobro seznanjen, saj se je Kadarju nekoč celo posrečilo dostaviti Rakociju listek, na katerem je opisal mučenje v zaporu, a mu to ni bilo v korist. Nasprotno, dobil je novo kazeň: niso mu smeli dati vode, dokler se ni zaradi žeje onesvestil.

Kadar je še imel srečo, da ga ni doletela usoda Laszla Rajka in številnih drugih. Toda silno ga je kot iskrenega revolucionarja prizadelo spoznanje, da je prav socializem tako grozljivo zmaličil lastno podobo, da je prišel navzkriž s samim seboj in to na najbolj drastičen način. Najbolj značilen je primer njegovega prijatelja Laszla Rajka, ki je bil aretiran v času, ko je bil Kadar še notranji minister. Toda kot minister ni imel nobene pristojnosti nad delovanjem mogočne varnostne službe AVH. Ta služba je bila neposredno podrejena takratnemu sekretarju centralnega komiteja partije Mihalyju Farkašu.

Le kako je prišlo do tega, da je Rajk na procesu obtožil samega sebe in priznal celo več kot ga je bremenila obtožnica? Zakaj je tako ravnal? Morebiti zato, ker mu več tednov niso pustili spati, morda zato, ker so ga do skrajnosti poniževali, ga zdaj zmerjali z izdajalcem, zdaj ogovarjali s tovarišem, morda zato, ker so mu grozili, da mu bodo uničili vso družino (ženo Julijo so aretirali takoj za njim, čeprav je bilo sinčku Laszlu šele mesec dni), morda zato, ker so mu obljubljali brezskrbno

življenje, seveda če bo vse lepo priznal, morda tudi zato ker so ga drogirali? Toda po splošnem prepričanju so Rajka zlomili zlasti zato, ker so ga uspeli prepričati, da bo njegovo priznanje v prid kominističnemu gibanju, v katerem da deluje „sovražnik“. Kot je znano, sta tako Rakoci kot Stalin s te vrste režiranih procesov hotela onemogočiti in obsoditi „odpadnika“ Tita.

Po Kadarjevih besedah je bil Rajk na sojenju le še človeška razvalina, povsem strti in zlomljen človek, ki so ga toliko mučili, da ni čutil nobene bolečine več. Bil je človek, ki so mu surovo odvzeli čast, zaupanje, življenjski smisel, človek, ki so se mu odrekli partija, tovariši, ljudstvo, v katerem se je sprevrglo vse, v kar je doslej veroval in verjel. Želel si je le še umreti. Smrt je pomenila zanj olajšanje in odrešitev.

Dnevi protisovjetskega upora

Kadarjeva zvezda se je nato dvignila nepričakovano v začetku novembra 1956, ko je prišlo do znanega upora madžarskega ljudstva zoper sovjetske zasedbene sile. Kadar označuje tiste tedne kot peklenke čase. Ločil se je od Imra Nagyja (tega so kasneje obesili) in skrivoma odšel v mesto Szolnok, od koder se je ob zori 4. novembra, ko je začel napad sovjetskih čet na Budimpešto, oglašil s razglasom nove vlade, kateri je stopil na čelo, da reši, kar se še rešiti da.

Sledila so težka leta zgraditi uniče-

no državo in vrniti prebivalstvu vsaj nekaj vere v od Sovjetske zveze zmaličeni socializem. Bil je hvaležen Hruščovu, da je odpravil češčenje Stalinove osebnosti. Zato ga je prizadelo, ko je zvedel za njegovo odstavitev. „To je slaba novica,“ je spregovoril po radiu. Pa je tudi izjavil, naj več sto tisoč Madžarov, ki so pozdravili Hruščova ob njegovem obisku na Madžarskem, nikar ne bo v skrbeh zaradi tega. Nihče jih ne bo zaradi tega ravnanja klical na odgovor.

Madžari so Kadarja sprejeli kot človeka, ki je Madžarsko rešil spon stalinizma in ji dal socializem v bolj človeškem obrazu. Tudi Madžarska doživlja vzpon potrošniške družbe. Rodna sila prebivalstva je na nizki stopnji. Cerkev je brez zagona. Njeni voditelji so našli nek način sožitja z režimom, kar pa verskemu življenju ni najbolj v prid. Duhovnih poklicev je malo.

Janoš Kadar doživlja s svojo ženo Marijo — otrok nimata — sadove svoje revolucionarne dejavnosti in osebnega trpljenja v neki odmaknjenosti. Živi v Budimu na gričku, imenovanem Griček vrtin v trisobni hiši, od koder je čudovit pogled na Donavo. V zgradbo centralnega komiteja prihaja zjutraj z drugimi uslužbenci in ostaja v njej do poznega popoldneva, ko se vrača domov. Televizija ga ne zanima in je tudi nima v stanovanju. Bere pa veliko.

Tako ima Kadar svojsko zavest, da ni izdal socializma, ampak ga rešil za svojo domovino. V zadoščenju mu je, da ga je ljudstvo sprejelo kot voditelja in da je dal Madžarski močan osebni pečat v zadnji četrtini stoletja.

Za kaj se zavzemajo odborniki pliberške EL?

Za dosledno dvojezičnost v občini

Enotna lista Pliberk se je pred tremi leti odločila za koalicijsko socialistično stranko. Pred volitvami si je EL stavila cilj, da se v dvojezični občini ustvari vzdušje, ki mora biti boljše od tistega, ki je vladalo v času, ko je stavila župana ÖVP. Pod županom Moryem (ÖVP) se je odnos med slovenskim in nemškim prebivalstvom poslabšal. To je bil pri volitvah tudi glavni vzrok, da se je EL Pliberk odločila za koalicijsko. Slovenski občinski odborniki pa se niso odločili za SPÖ in (ali) proti ÖVP, marveč odločili so se za osebe, za ljudi, ki so obetali izboljšanje vzdušja med slovenskim in nemškim prebivalstvom v občini. Torej se je Enotna lista Pliberk odločila za sedanjega župana in za nekatere druge člane v frakciji SPÖ.

Slovenski občinski odborniki se zelo zavzemajo za rast in pospeševanje gospodarstva. Trenutno je v občini najbolj aktualno vprašanje zložitve zemljišč. Najprej nameravajo zložiti zemljišča na Bredah in v Dobu.

Zložitev je posestnikom le v korist in pripomore k boljšemu in cenejšemu obdelovanju polj. Dandanes se njive in polja obdelujejo s stroji. Zato je vsekakor zelo ugodno, če so zemljišča zložena in imajo pravo obliko. Odgovorno nalogo upravlja zelo uspešno znani podžupan Fric Kumer.

Pred leti že so v Dobu pod tirnicami železnice napravili premajhne podvoze, zato je delo še bolj oteženo. Žetveni stroj npr. je moral napraviti velik ovinek, preden je došel do njive. Enotna lista bo tudi v tej zadevi Dobljanom skušala olajšati delo s tem, da se bodo napravili nadvozi, ki bodo obdelovanje njiv zelo olajšali. EL Pliberk pa bo ustvarila pogoje za boljši gospodarski razvoj. Z zložitvijo zemljišč pa bo občina dobila tudi subvencije, ki bi jih sicer ne dobila (za občinske poti ter za poljske poti). Poleg dežele in zveze

bo priskočila na pomoč tudi občina. Z zložitvijo zemljišč bo torej občina Pliberk konkretno za Dob dobila denar, ki bi ga sicer ne bilo.

Velika skrb pa je tudi ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest v občini. V ta namen je občina tovarni Filterwerk v Šmihelu dala okoli 11 ha lesne parcele, ki jo je zamenjala z nekim domačinom za zemljišče za omenjeno tovarno. Po mnenju tovarne Filterwerk bo v naslednjih letih tako možno doseči dodatnih 100 delovnih mest.

Isto parcelo (gozd), ki jo je občina zamenjala za zemljišče, ki jo je dobila tovarna v Šmihelu, so nekaj časa občinski odborniki hoteli prodati oz. zamenjati za zemljišče, kjer bi nastalo novo športno igrišče pliberškega nogometnega kluba. Enotna lista se je tedaj izrekla proti temu predlogu, ker je bila in je mnenja, da so v prvi vrsti važna delovna mesta v občini.

Kljub temu pa so se slovenski občinski odborniki vedno potegovali za primerno nogometno igrišče in vse kaže, da bo prišlo do ugodne rešitve.

Gotovo je važno in pomembno, da se podpirajo velika podjetja, ki

zaposlujejo po več sto občanov. Najmanj tako važne pa so podpore manjšim in srednjim podjetjem in obratom. Tako je med drugim treba priskočiti na pomoč tudi pliberški Zadrugi, trgovini Kuschej, trgo-

vini Krivograd v Šmihelu, avto Igerc, in drugim malim in srednjim obratom. Posebno še tistim, ki so finančno šibki.

Enotna lista pa se tudi zaveda, da je upravičena želja pliberških nogometašev, da končno dobijo primerno nogometno igrišče. Tudi ta zadeva je že skoro dozorela. Občina bo kupila zemljišče, ki bo stalo 2 mil. šil. Še enkrat toliko pa bo stala sanacija starega igrišča. S pomočjo dežele in tudi nogometašev, pa bodo tudi to zadevo rešili zadovoljivo. Razumljivo je tudi, da pliberški nogometni klub pričakuje slično „nogometno aren“, kot jo ima sosednji Šmihel. Za šmihelsko igrišče je občina inve-

stirala več milijonov, zato tudi z igriščem v Pliberku ne bi smelo biti večjih težav.

Vrhu tega pa občina podpira tudi druga športna društva v občini. Resor za šport in kulturo vodi mestni svetnik Stanko Vauti. V pododboru za šport, kulturo in sejarstvo se posebno trudijo za to, da bi delili občinsko podporo na vsa v občini obstoječa društva. Podporo dobivajo vsa aktivna društva v občini, neglede na politično in narodno pripadnost. Isto velja za športna društva. Pododbor, ki ga vodi občinski odbornik Fric Kert, skuša uvesti tak sistem, da se delijo podpore po aktivnosti posameznih društev. Več privedite, več nastopov, več podpore.

Škoda je le, da nekatera nemška društva nimajo interesa oz. nočejo nastopati skupno s slovenskimi. Na vsak način bi bili taki nastopi zelo koristni in bi gotovo pripomogli k še boljšemu razumevanju med obema narodoma. Očividno nekatera nemška občinska društva še niso pripravljena preskočiti svoje lastne sence — škoda.

Napis „Stadtgemeinde Bleiburg — mestna občina Pliberk, obratujemo tudi v slovenščini“, ki ga bemo na tabli pred pisarno na občini, naj ne bo le prazna fraza. Želja Enotne liste in pretežnega dela prebivalstva občine, da bi ta dvojezičnost bila vidna in resnična v vseh krajih občine.

Da Enotna lista ni le „neka stranka“, pa dakazuje s tem, da vzorno skrbi za vse občane, ki potrebujejo in iščejo pomoči. Občinski list EL redno informira občane o najnovejših dogodkih iz občinske sobe ter od drugih. Zelo dobro pa se obnesejo posvetovalne ure (vsako prvo nedeljo v mesecu od 10.—12. ure, dr. Grilc, možnost posvetovanja pa je vsak torek.

Dobro razvito pa je v pliberški občini tudi mladinsko delo. Enotna lista pozdravlja delo Katoliške mladine, Koroške dijaške zveze in Zveze slovenske mladine. Seveda pa je v občini tudi številno drugih mladinskih skupin, bodisi pevskih, igralskih in drugih, ki poživljajo kulturno življenje v občini in izven nje. S svojim delom doprinašajo svoj del k razvoju in napredovanju domače kulture.

JAHRGANG: LITNIK IV NR. 157EV 2 MAI 1982
Verlagspostamt 9150 Bleiburg/Poštini urad 9150 Pliberk Erscheinungsort Bleiburg/Izhaja v Pliberku Cena: Preis S 10,-

Der Bundespräsident auf Besuch bei Kärntner Slowenen

Als Dr. Kirchschräger unlängst zu Besuch bei Kärntner Slowenen war, begann er seine Begrüßungsansprache sinngemäß so: „Ich komme zu Ihnen als Mensch, als Freund und als Bundespräsident der Republik Österreich.“

Im Bildungshaus Tainach/Tinje sprach er zum Thema „Als Christ politisch handeln“. Unter anderem erklärte er, daß im demokratischen Österreich das Bekenntnis zur slowenischen Volksgruppe genau so selbstverständlich werden sollte, wie das Bekenntnis zur deutschen. Übrigens: Der SPÖ-Bürgermeister Pauliak von Völkmarkt fand es nicht der Mühe wert, den Präsidenten in seiner Gemeinde zu begrüßen.

Der Bundespräsident besuchte auch Zell/Sele, wo er vom Obmann des slowenischen Kulturvereines „Planina“ mit folgenden Worten sehr herzlich empfangen wurde:

„... Ich möchte Ihnen im Namen aller einfach sagen: Wir respektieren Sie, wir schätzen Sie, wir haben Sie einfach gern.“

Ob 40-letnici preganjanja koroških Slovencev

40. obletnica preganjanja koroških Slovencev vzbuja posebne spomine na nasilje, zatiranje in diskriminacije našega slovenskega koroškega prebivalstva. Ti dogodki so nam nepozabljivi. Saj jih je še mnogo med nami, ki so to osebno doživeli. Še danes jim povzročajo h grozni spominski duševne bolečine.

Das Verbrechen an der Peršman-Familie war wohl das gräßlichste von den Nazis verübte Verbrechen in Kärnten.

„Pliberški časopis — Bleiburger Zeitung“ — na ta način EL Pliberk redno in stvarno informira občane, ki potrebujejo in iščejo pomoč.

Težavno mi je Mladje kot takšno ocenjevati vsebinsko; še dobro, da mladjevci v svojem impresumu pišejo, da je Mladje nestranska slovenska revija za literaturo, družbena vprašanja in umetnost. Prispevki predstavljajo osebna mnenja avtorjev in zato tudi vsak sam odgovarja za njihovo vsebino.

Malo me pa le mika reci kako besedo o obliki prispevkov. Po literarnih zvrsteh prevladuje tokrat lirika. Na novo se je oglašil Gustav Januš z razmišljanji o ustvarjalnih trenutkih, podobah, stiskah. Njegove metafore so na meji metafizike in sanjskih situacij; tu pa tam piše inovacijsko pesniško („sezula sva čevlje, obula vodo“). Jožica Čertov kaže s krepkimi ekspresionističnimi izrazi bivanjsko stisko. Polanšek razporeja politične aprile koroških Slovencev. Maja Haderlap stika za posebnimi izrazi, za kar se da eksotične metafore; najbolj izvorna se mi zdi njena „Mati“. Kaj če bi iskala v tej smeri dalje? Messnerjev pesniški prispevek je vezan na naše kraje žalosti (Peršmanov dom v Lepeni, Dunajsko sodišče, Ulrichsberg). Neva Sima je novo ime — z lirično sensibiliziranimi izrazi za duševna stanja ustvarja solidno razpoložensko, intimno liriko. Blajsova kratka proza nam približa pasje skrbi celovškega (maloj)meščanstva.

Mladje 46

Bodite obzirni, pa bo šlo!

Izrecno narodnopolitičnemu vprašanju se literarno posveča le Janko Messner. V „antekriptumu“ za „Koroški kravalet“ (Kärntner Kuhbaret), ki ga je predstavil tudi že na literarnem večeru slovenske in hrvaške manjšine v Palais Palfy na Dunaju, „svari“ bralca, češ Koroški kravalet je nepesniško, nehumoristično, skratka sumljivo

tradicionalistično delo brez estetične vsebine. Na ja, treba je poznati delo in predvsem tudi pisatelja, da slišiš ironijo v taki napovedi. Mislim, da deloma tudi koroški Slovenci napake! Kdo naj nas bi nanje opozarjal, če ne kabaretist? Duhovit tudi Jani Oswald v svoji satiri „Seja“: kritizira birokracijo in „društveni akcionizem“ (prosti pre-

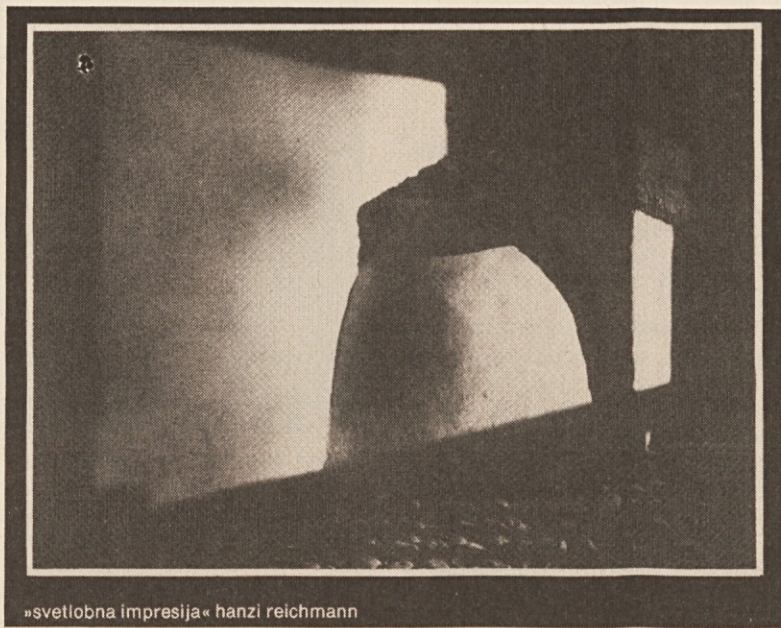
vod za „Vereinsmeierei“, ki ga tudi koroški Slovenci pogostokrat kar dobro obvladamo. Karoli važne tematike celó za Slovence se loteva Marija Jurič. V kritičnem eseju obravnava žensko vprašanje, s katerim se po njenem mnenju (in tukaj ima gotovo prav) premalo ukvarjajo slovenska javna občila. Zelo kritično raztolmači vlogo Cerkve, se pravi konservativni pogled nekih cerkvenih ustanov na žensko vprašanje, češ cerkvene institucije vzgajajo žensko zgolj k pohlevnosti in ponižnosti... kvečjemu še za vzorno gospodinjstvo. Za ilustracijo citira priljubljeni izrek pri porokah in ob podobnih priložnostih: „Žene, bodite poslušne vašim možem!“ Juričeva ugotavlja, da je Slovenka podvržena dvojni diskriminaciji in sicer protišenski usmerjenosti (moža seveda!), narodnopolitično pa asimilacijskemu pritisku. To je vse lepo in prav: toda bolj koristno kot znanstvene razprave v reviji za slovenske intelektualce, ki zavzame do tega vprašanja, tako vsaj upam, pozitivno stališče, se mi zdi, da je predvsem treba stopiti tudi do „neučene“ (kar je

seveda neumnost!!) ženske. Kmetica na primer s frazo „specifična spolna socializacija“ ne bo zadoščena!

Z znanstveno zanesljivostjo in zelo izčrpno razpravlja Pavle Zdovc v prispevku h koroški toponomiji v sodobnem knjižnem jeziku o krajevnih imenih s področja občine Sele. Zanimivo družbenokritično se Franci Serajnik loteva naših kulturnih stisk in boja za kulturo naše narodne skupnosti. Avstrijske umetnike, ki pripadajo večinskemu narodu, zastopa v tej številki Joschi Hanak. Nam mlajšim je znan, odkar je uglasbil Messnerjevo balado o „Pogrebu Herra von Buksa“. Vida Obid pregledno objavlja zanimive odmeve Messnerjeve nemške knjige (Kärntner Heimatbuch). Knjiga je že razprodana! Kdo bo poskrbel za ponatis? Susanne Popelka in Hanzl Reichmann objavljata svoja likovnoumetniška dela. Po zaslugi DSPA (Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji) bo Cankar dobil na Dunaju svojo ulico.

Naj za zaključek povem še kako željo na račun uredništva Mladje: da Mladje tudi v prihodnosti kar se da na široko odpira možnosti nadarjenim začetnikom, ustvarjalcem in bralcem tradicionalistom pa priporočam: bodite obzirni v sodbah o teh mladih, pa bo šlo!

Martina Ogris

„svetlobna impresija“ hanzi reichmann

PRIREDITVE

KULTURNI VEČER

Prireditelj: SPD „Danica“ v Št. Vidu
Kraj: kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu
Čas: petek, 23. julija 1982, ob 20.30
Sodelujejo: Mešani zbor SPD „Danica“, Trio „Korotan“ s pevci SPD „Danica“ in duo „Helmut in Heinz“

PESTER VEČER V ŠKOCIJANU

Prireditelj: SPD „Vinko Poljanec“ v Škocijanu
Kraj: pri Žužeku — Parkhotel v Klopčinju
Čas: sobota, 24. 7. 1982, ob 20.30
Sodelujejo: MoPZ „Vinko Poljanec“, Ansambel Korenika iz Šmihela.

V nedeljo, 25. julija 1982, ob 11. uri, bo sv. maša pri Veškem stanu na Peci.

VEČER SLOVENSkih PESMI IN PLESOV

Prireditelj: SPD „Danica“ v Št. Vidu
Kraj: Breznikov camp ob Zablatniškem jezeru
Čas: petek, 30. julija 1982, ob 20.30
Sodelujejo: Folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, Trio Korotan s pevci, mešani pevski zbor SPD „Danica“.

NOČNO ROMANJE K SV. HEMI

Prireditelj: Katoliška mladina
Čas: petek, 30. julija 1982
Zbirališče ob 21.30 uri pred farno cerkvijo v Globasnici, nato peš hoja k Sv. Hemi, kjer bo okrog polnoči sv. maša. Nato petje in zabava ob kresu.
Ob slabem vremenu bo nočno romanje teden pozneje.

POLETNA NOČ v šotoru

Prireditelj: SPD „Rož“ v Št. Jakobu v Rožu
Čas: sobota, 31. julija 1982, ob 20. uri v šotoru v Št. Jakobu.
Igra znani ansambel „Celjski kvintet“.

IZLET NA SEDLO ŠKRBINA

Prireditelj: Slovensko planinsko društvo v Celovcu
Čas: nedelja, 25. julija 1982
Zbirališče ob 7.00 uri zjutraj pred gostilno Škrbina na Srednjem Kotu
Vodi: podpredsednik SPD Celovca Franci Kropivnik

Od ponedeljka, 2. avgusta 1982, začetek ob 9. uri, do sobote, 7. avgusta 1982, zaključek ob 13. uri

TEDEN MLADIH UMETNIKOV

Z vami bodo delali umetniki in učitelji:
Valentin Oman
Heinz in Barbara Mösseneder dir.
Mirko Srienc
učiteljica Pepca Weiss
učiteljica Anica Fugger
Prijave na Mladinski center Rebrca, 9133 Miklavčevo, tel.: 0 42 37 / 21 42

Dom v Tinjah Vas vabi na solnograške poletne igre:

Hugo von Hoffmannsthal
SLEHERNIK (JEDERMANN) (igra bogatega moža, ki se bori s smrtjo)
Čas: v nedeljo, 1. avgusta 1982
za: Šmihel, Kazaze, Dobro vas, Galicijo, Apače, Šmarjeto v Rožu, Borovlje, Svetna vas, Kapla ob Dravi, Bistrica v Rožu in Št. Jakob.
Vodi: mag. Ivan Olip, župnik iz Šmarjete v Rožu.
Cena: vstopnina: šil. 300.—
za vožnjo: šil. 240.—
Prijave: čimprej na Dom v Tinjah, 9121 Tinje (0 42 39/26 42)

Bilčovs

Približno ob polnoči je minulo soboto pri Lesjaku v Bilčovsu še iz neznanih vzrokov začel goretí skedenj. Škoda znaša okoli 800.000 šilingov. Le dejstvu, da ni bilo vetra, in trudu gasilcev iz Bilčovsa, sosednih vasi ter Celovca gre zahvala, da škoda pri stanovanjski hiši gospe Anastazije Safran ter pri sosednih hišah ni bila še večja. Obnovitev pogorelega hleva in skednja, ki je služil predvsem za gojo perutnine, bo gotovo zahtevala ogromno truda in dela.

Žitara vas

Slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vasi je vabilo v nedeljo, 18. julija, na „Večer slovenske pesmi in folklore“. Predsednik društva, Mirko Ogris je lahko pozdravil številne goste, ki so napolnili avlo žitarske ljudske šole do zadnjega kottička.

Mešani zbor iz Št. Lipša, ki ga vodi Janez Petjak je s svojimi pesmi takoj navdušil goste. Med posameznimi točkami je popestrila kulturni spored Marica Hribernik: ki je recitirala iz del koroških slovenskih literatov.

Ker je bilo med gledalci tudi precejšnje število letoviščarjev, se je društvo odločilo, da informira letoviščarje o kulturi oz. o našem vprašanju: Hanzí Smolnig je govoril o razvoju domačega društva in o splošnem položaju slovenske manjšine na Koroškem.

Plazniška dekleta, pod vodstvom Irene Brežjak, so izrazile svojo željo po mirnem sožitju med narodi s pesmijo „This land is my land“, ki so jo zapele v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku.

Cukrček tega večera pa je seveda bil nastop otroške folklorne skupine SPD „Trta“; tudi to skupino vodi Irena Brežjak. Poskočni plesi otrok v predšolski dobi so zelo navdušili goste.

Sledil je nastop mladinske folklorne skupine SPD „Trta“; vodi jo Stanislav Kukovića. Skupina je pokazala gledalcem lepoto slovenskih narodnih plesov.

Ob koncu „Večera slovenske pesmi in folklore“ je nastopil moški zbor SPD „Trta“. Poleg slovenskih pesmi je zbor zapel tudi nemško — v zahvalo nemškemu gostom, ki so se udeležili tega kulturnega večera.

In še nekaj: Poseben jubilej je ob tej priložnosti praznoval Joži Starc. 10 let že namreč vodi moški zbor SPD „Trta“. Predsednik žitarskega društva Mirko Ogris se je slavljencu zahvalil za ves trud in vso požrtvovalno delo v teh 10 letih. V zahvalo mu je predal sliko-radiranko domače umetnice, Mojce Hribernik.

Replje

Preteklo nedeljo (18. 7. 82) je domače Gasilsko društvo priredilo zabavo v šotoru. Kot že leta poprej, se je tudi letos zbrala množica, da se ob hladni pijanci in prijetni glasbi nekoliko razvedri v pogovorih s sosedi in z znanci. Prireditelj sama je potekala še v kar dobrem vzdušju, saj so imeli na sporedu „žeganje“ novega gasilskega avta.

Pogrešali pa smo pri tej prireditvi pravo domačnost — slovensko besedo. Javni govori so bili izključno v nemščini, izvzemši sv. maše, ki je bila dvojezična. Tako je prišlo, da se je le redkokdo vračal resnično vesel s te prireditve. Temu se pa ni treba prav nič čuditi, kajti skoraj vsi so se pogovarjali med seboj v slovenskem podjunske narečju. Lahko bi rekli, da požarna bramba ni vedno tista, ki pogaša ogenj, temveč da ga tudi ustvarja...

Škofiče

V okviru poletnih turističnih prireditelj je SPD „Edinost“ v Škofičah priredilo v soboto, 17. 7. 1982, v gostilni Bürger drugi kulturni večer.

Prireditve domačega društva, ki so v zadnjem času zaradi svoje delavnosti vedno bolj priljubljene, se je udeležilo lepo število gostov. Dvorana v domači gostilni je bila skoraj prenapolnjena, kar uspešne prireditelje še bolj spodbuja k aktivnemu kulturnemu delovanju.

Vse navzoče je pozdravil predsednik SPD „Edinost“ Hermann Jäger. Prav posebno je tudi pozdravil številne letoviščarje, ki so se z zanimanjem odzvali vabilu domačega društva. Za dvojezično povezavo sta poskrbela Magda Errenst in Jože Rovšek.

Za uvod je zapel domači mešani pevski zbor in Škofič pod vodstvom Simone Pörtsch. Pozdravil je vse navzoče s pesmijo: „Dober večer, Bog vam daj“. Nemškogovorečim gostom pa je zbor zapel nemško pesem. Zelo je navdušila tamburaška skupina iz Hodiš, vodi jo Dorica Sabotnik. Ker poslušalci niso nehali aplavdirati, so še morali zaigrati nekaj melodij.

Tudi folklorna skupina SPD „Trta“ iz Žitare vasi (Stanislava Kukovića) je žela pri dobro razpoloženi publikii lep aplavz. Predvsem domači značaj slovenskih plesov je očaral številne letoviščarje. Ob koncu se je Herman Jäger vsem zahvalil za sodelovanje predvsem publikii, ki je z velikim zanimanjem spremljala kulturno prireditev.

Franc Krušič, Rupijev ati, iz Velinje vasi je te dni praznoval svojo 90. letnico. Rupijevega atija poznamo kot vernega in narodnozavednega človeka. Vse svoje življenje je posvetil — poleg trudapolnega dela na domači kmetiji — kulturnopolitičnemu delu za našo narodno skupnost. Med drugim je bil deset let (od 1928—1938) župan svoje domače občine, izvoljen na samostojni listi. Tudi po vojni je bil nekaj časa samostojni občinski odbornik, sedaj pa nadaljuje njegovo delo sin Toni, mandatar EL Bilčovs. Zadnji tork smo obiskali slavljenca, da bi z njim malo pokramljali o bivših in sedanjih časih. Dr. Pavle Apovnik mu je v imenu NSKS, KEL, Kluba občinskih odbornikov in NT želel vse najboljše, predvsem zdravja ter mu izročil za spomin majhno darilo. NSKS je zastopal osrednji tajnik ter glavni urednik NT, Jože Wakounig, Klub občinskih odbornikov pa podpredsednik Lado Hajnžič.

Pliberk

Še nismo pozabili odličnih predstav italijanske nogometne reprezentance na svetovnem prvenstvu v Španiji. Italija je zaslužno osvojila naslov nogometnega prvaka. Prav tako tudi nismo pozabili nepričakovanih rezultatov Poljakov, ki so zasedli odlično tretje mesto. Vprašali se boste, kaj ima svetovno prvenstvo opraviti s pliberško firmo TOPSPORT. Da odgovorimo: Vratarja Dino Zoff in Mlynarczyk sta igrala z rokavicami, ki so bile narejene v pliberški firmi TOPSPORT. TOPSPORT proizvaja na leto približno 150.000 parov nogometnih rokavic. Da sta igrala tako odlična in uspešna vratarja z rokavicami firme TOPSPORT, dokazuje hkrati, kako dobre rokavice proizvaja ta podjunska tovarna. Saj bi Zoff gotovo ne igral z rokavicami s slabo kvaliteto. Kaj šele tako dobro branil...

Mače

Da zahteva vsaka dejavnost pri nekem društvu mnogo truda in požrtvovalnosti, tega se SPD „Kočna“ v Svečah dobro zaveda. V zahvalo svojim sodelavcem je za zaključek sezone povabilo slovensko društvo vse člane in prijatelje na poletni piknik. Za ta družabni večer si je „Kočna“ izbrala očarljivo lepi kraj pri sodniku dr. Tomiju Partl na Mačah. Prišlo je lepo število članov in takih, ki se čutijo s „Kočno“ povezani, med njimi tudi predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc s soprogo. Ob okusnih jedeh na žaru, ki jih je pekel sam predsednik „Kočne“, dr. Janko Zerzer, in ob domačem Ustínozem moštu se je razvilo izvrstno vzdušje. Domača družba se je še daleč v noč prijetno zabavala in prepevala.

Št. Vid

Slovenska kulturna društva, ki delujejo v turističnih krajih dvojezične Koroške, hočejo v poletni sezoni letoviščarjem prikazati vsaj delček slovenske kulture. Letoviščarji se naj zavedajo, da so živeli v kraju, kjer živita dva naroda.

Temu namenu je v polni meri odgovarjal kulturni večer SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni, v soboto, 17. julija. V kulturnem domu v Št. Primožu se je zbrala lepa množica letoviščarjev in domačinov. Vse navzoče je pozdravil predsednik društva, Stanko Wakounig. Obenem je podal v kratkih besedah zgodovino „Trio Korotana“, ki je ta večer praznoval 20-letnico svojega obstoja.

Nato je „Trio Korotan“, pod vodstvom Hanzēja Kežarja, zaigral par domačih pesmi kot: „Pozdravljena“ in

„Smo doma v Št. Vidu“. Med posameznimi točkami sta povezovala v obeh deželnih jezikih Stanko Polcer in Danica Kežar.

V gosteh je bila tudi folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple. Navdušeni letoviščarji so s tem tudi spoznali slovenske narodne plesse.

Mlajši mladinski pevski zbor SPD „Danica“ je s slovenskimi pesmi zakrožil program kulturnega večera.

Uspeh tega večera je izrazil neki gost iz Vzhodne Nemčije, ki je rekel: „Videl sem, da ni dovolj, le ležati ob jezuru na soncu, treba se je tudi pozanimati za kulturo kraja, kjer preživim svoj dopust.“

Sveče — Mačenska planina

10. in 11. julija je na Celovski koči praznovala celovška sekcija Avstrijskega planinskega društva 110-letnico svojega obstoja in 75-letnico Celovške kočice na Mačenski planini.

Avstrijsko planinsko društvo je organizacija, ki hoče vsem zainteresiranim plezavcem nuditi iste možnosti. Pri tem se to društvo tudi ni spodtaknilo ob dejstvu, da živijo na južnem Koroškem tudi Slovenci. Nasprotno, društvo je docela upoštevalo to dejstvo in je postavilo kočico na kraju, kjer živita oba naroda.

To odprtost napram drugim narodom je Avstrijsko planinsko društvo tudi izpričalo zadnjo soboto in nedeljo pri praznovanju obeh obletnic. Na praznovanje je povabilo nemški zbor z Bistrice v Rožu, italijanski zbor iz Čedadu in tudi moški zbor SPD „Kočna“ iz Sveč.

V zelo prijetnem vzdušju se je vršilo trijezično petje v soboto zvečer in tudi ekumensko bogoslužje v nedeljo do-

uče so v veliki meri oblikovali pevci iz Sveč.

Po maši so spregovorili prominentni gratulanti, med njimi tudi celovski župan Guggenberger in zastopnik Slovenskega planinskega društva v Celovcu.

Na prvi pogled torej zelo harmonična prireditve. Predvsem domačinom je

ČESTITAMO

Marija Gojer, Lovanke, je te dni praznovala svoj 68. rojstni dan. Čestitamo!

Vse najboljše Štefanu Schmutzerju iz Strpne vasi za 65. rojstni dan!

Jakob Kernjak iz Št. Ilja je te dni praznoval svoj 81. rojstni dan. Čestitamo!

Ana Pasterk s Suhe na Rebrci je praznovala svoj 76. rojstni dan. Vse najboljše!

Hanzej in Hilda Hutter iz Pliberka sta praznovala 50. obletnico poroke. Čestitamo!

Vse najboljše Mirku Lauznerju z Bistrice v Rožu za 70-letnico!

Abrahama je srečal Fridi Ogris iz Branče vasi pri Bilčovsu. Čestitamo!

Marti Golavčnik iz Stare vasi naše iskrene čestitke za 80-letnico!

Jakob Kosmač z Belšaka pri Pliberku je praznoval svoj 72. rojstni dan. Čestitamo!

Ana Kuster iz Mokrij je praznovala svoj 84. rojstni dan. Številnim čestitkam se pridružujeta SPD „Srce“ in uredništvo NT.

Tam na sončnem hribčku je pred kratkim praznovala Ana Škof, Pečkova mama iz Proboja, svoj 85. rojstni dan, svoj godovni dan pa bo praznovala v nedeljo. K visokemu jubileju ji želimo vse najboljše ter veliko zdravih let

Sigiju Kolterju in Reziki Zablatnik se je pred kratkim rodila hčerkica Janja. Čestitamo!

Eda Velik s Kota je pred kratkim na Dunaju zaključila študij pedagogike in psihologije. Čestitamo!

Mag. Vera Inzko je v Celovcu z odliko zaključila študij angleščine in nemščine. Čestitamo!

Juriju in Zalki Mandl se je rodila hčerkica. Čestitamo!

udeležba Slovencev zelo ugajala. Pri pomniti pa je treba, da smo v nagovornih pogrešali izrazito opozorilo na slovensko udeležbo. Seveda so se tudi javna občila priključila temu molčanju. Saj si koroška javna občila ne morejo dovoliti, da bi prebivalstvo zvedelo, da so pri taki praznični prireditvi sodelovali tudi Slovenci.

Kot smo že poročali, je eden najbolj delavnih kulturnikov, Vinko Zaletel, praznoval svojo sedemdesetletnico. Vogrski župnik je vsa leta nesebično prispeval svoj delež h kulturnemu delovanju koroških Slovencev. Ta delež pa ni bila malenkost. Okoli 2000-krat je šel med ljudstvo in jo navdušil s slikami o domači Koroški, Avstriji, Južni Ameriki in drugih krajih, ki jih je večni „vandrovec“ v vseh letih preletel. Vinko Zaletel je tudi vodil režijo pri „Martinu Krpanu“ s katerim je uspešno gostoval v Sloveniji in je s tem odprl Krščanski kulturni zvezi vrata v matično deželo. Za ves trud nikoli ni pričakoval pohvale. Zadnjo nedeljo je KKZ v Tinjah počastila slavljence. Mdr. sta spregovorila Lovro Kaselj in dvor. svet. dr. Pavle Zablatic. Navzoč je bil tudi predsednik NSKS, dr. Matevž Grilc.

Seminar slovenskega jezika

Od 5. do 17. junija je bil letos na filozofski fakulteti v Ljubljani vsakoletni seminar slovenskega jezika, kulture in literature. Tečaja se je letos udeležilo 116 slavistov iz vsega sveta ter kulturnih delavcev in novinarjev iz zamejstva; predvsem njim je bil ta tečaj namenjen. Od Našega tednika sta se letos tečaja udeležila Heidi Stingler in Silvo Kumer. V teku seminarja so udeleženci poleg vsakdanjih lektoratov in posebnih predavanj imeli še popoldanske ekskurzije po Ljubljani ter izlet po Sloveniji, kjer so spoznali lepoto pokrajine in dežele. Koroške Slovence je na lektoratih, ki so bili po mnenju vseh udeležencev letos dokaj kvalitetni in plodni, poučevala prof. Dragica Bešlin. Poleg tega je po večerih razkazovala svoji skupini znamenitosti in posebnosti Ljubljane. Ob prijetnih pogovorih s Korošci je posedela tudi v kakšni gostilnici v starem delu mesta. Gotovo se bodo slavisti na graški univerzi že veselili na prihod mlade in luštne profesorice.

Tečaj se je končal v soboto, 17. julija, s podelitvijo priznanj ter s slavnostnimi govori predsednice seminarja, gospe Orožen ter drugih predstavnikov fakultete. Nato so se udeleženci vrnili, polni znanja in vtisov v domovino.

vom „lj“! Moram reči, da se ima še veliko naučiti.

Pa mi še pove, da sem samo „nadzornik slovenščine v ljudskih šolah“, kar jezikovno in stvarno ni pravilno, pojasnjuje pa mogoče dejstvo, da tam okoli Melvič in Brda menda ne vedo, da je možna prijava k slovenskemu pouku tudi na glavni šoli v Šmohorju.

VI. svet. R. Vouk

„Ljubim tudi krave“

Vsak teden prebiram z vneto in z vso pozornostjo Vaš časopis. Zelo mi ugaja, da objavljate poleg stvarnih člankov tudi nekaj takih, ob katerih se ta ali oni bralec lahko nasmeji. V 24. številki NT, po (prejdomgem odmoru, je bilo končno zopet tako daleč. Na peti strani, poleg „domačih vesti“, se je našel tale oglas: Sem mlada deklica in iščem fanta, ki ljubi delo na kmetiji. Rada bi ga spoznala ter poročila. Tisti, ki se zanima, naj piše uredništvu NT pod šifro „Zanimam se tudi za krave“. Velja samo pismo s priloženo sliko!

Kaj naj pravim k temu?, si je gotovo ta ali oni mislil. Med temi sem bil tudi jaz. Odločil sem se, da ob vsem tem „premišljanju“ napišem nekaj misli — v istem žargonu.

Tokrat se pri oglasu nisem preveč zanimal za vsebino samo, temveč sem bolj polagal pozornost na šifro. To pa kljub temu, da sem še ledičen in vrhu tega mlad.

sanja“ naj pogleda V. Gotthardt ml. mogoče v Tomšičev slovar, da bo spoznal, da je „pisanje“ — „das Schreiben“ — torej neka dejavnost, ki nosi v besedoslovju ime glagolnik.

Po lastni izjavi torej Gotthardt ml. ni izumitelj navedene „nove“ pisave, temveč je pogrel le nekaj starega — zastarelega in je to pred letom dni razlagal v svojem pismu bralca. Zano je le, da pisave brez „j“ v besedi „Zilja“ nihče ni potrdil ali „sankcioniral“, kajti slej ko prej velja tozadevno „Slovenski pravopis“ brez vsakega pridržka — torej je nam na razpolago in ni nepotrebna tujka.

V. Gotthardt ml. si menda ni na jasnem, da izraža dvojica „lj“ en sam glas. Sicer pa naj si skrbno ogleda v „Slovenskem pravopisu“ poglavje „Govor in pisava“, predvsem § 12 z naslo-

DAROVI ZA TISKOVI SKLAD

Friedrich Snedec, Libuče 20.—, N. N., Libuče 20.—, Ignac Domej, Rinkole 20.—, Karl Laurenčič, Žirovnica 20.—, Dominik Schmid, Selo 20.—.

Ursula Mikl, Zagoriče 20.—; Johan Warum, Zagoriče 20.—; Tomaž Mikl, Malošče 20.—; Johan Uršič, Bekštanj 20.—; Karl Mikl, Bekštanj 20.—; Ursula Wrulich, Lipice 40.—; N. N., Tuče 20.—; Janez Hribnik, Tuče 20.—; Peter Wutte, Čepiče 60.—; Janez Smrečnik, Čepiče 20.—; Ludwig Pörsch, Šteben 120.—; Franc Schatz, Šteben 20.—; Johan Dumpelnik, Šteben 20.—; Helena Reinwald, Šteben 20.—; Rihard Dumpelnik, Šteben 20.—; Ana Potočnik, Šteben 20.—; Johan Writz, Šteben 20.—; Marija Writz, Šteben 50.—; Josef Puschnik, Šteben 20.—; Karl Markic, Mala vas 30.—; Štefan Kordež, Mala vas 20.—; Gottfried Zankl, Mala vas 50.—; Matevž Smrečnik, Mala vas 10.—; Katarina Sekol, Globasnica 20.—; Marija Hudl, Globasnica 20.—; Marica Hutter, Globasnica 40.—; Peter Raraj, Podroje 20.—; Reimund Grainer,

Podroje 50.—; Josefina Jenschatz, Globasnica 20.—; Stefan Sadjak, Globasnica 20.—; Marija Smrečnik, Globasnica 30.—; Fric Hudl, Globasnica 50.—; Štefan Koren, Večna vas 20.—; Peter Hutter, Večna vas 20.—; Franc Hafner, Večna vas 20.—; Janez Fračko, Večna vas 20.—; Ana Dlopst, Večna vas 20.—; Franc Fera, Večna vas 20.—; Marija Dlopst, Podgora 20.—, Anton Klampferer, Zagoriče 20.—. Elizabetha Lampichler, Radiše 20.—, Andrej Lampichler, Radiše 20.—, Janko Tolmajer, Sp. Rute 70.—, Janko Tolmajer, Sp. Rute 20.—, Janko Woschitz, Zg. Rute 20.—, N. N., Mala vas 50.—.

Johana Taler, Št. Ilij 20.—; Jože Mečina, Gora 20.—; Peter Mečina, Gora 50.—; Franc Valentinič, Gora 20.—; Gregor Mečina, Gora 20.—; Mihi Einspieler, Zg. Vesca 20.—; Marjan Einspieler, Stranje 20.—; Johan Schelander, Moščenica 20.—; Josef Ojcl, Polena 20.—; Gregor Piček, Semislavče 20.—; Marija Ropač, Dule 20.—; Ana Krauzer, Rožek 20.—.

Z NAŠIM TEDNIKOM ob najlepšem delu krasnega Jadrana

kdaž: od 30. septembra do 7. oktobra 1982

kje: TUČEPI na Makarski rivieri hotel JADRAN s komfortnimi sobami kategorije B in z lastno plažo.

Poleg kopanja bo dosti možnosti za ogled znamenitih krajev kot Mostar, Makarska, Dubrovnik i. dr. ter otokov Hvar, Brač in Korčula.

Ponudba vsebuje: **Polni penzion** v hotelu JADRAN. **Vožnja z avtobusom** iz Celovca v Maribor in nazaj. **Polet iz Maribora** v Split in nazaj. **Vožnja z avtobusom** iz Splita v Tučepi in nazaj.

Spremljata: Zastopnik Našega tednika in slovensko govoreči vodič.

Cena aranžmaja znaša 2850.— šil. na osebo.

Ponudba velja, če se javi najmanj 45 oseb.

Dragi bralci, koristite to izredno priliko za dopust ob lepem Jadranu in se čimprej (najkasneje pa do 21. avgusta 1982) javite na upravi Našega tednika, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, telefon 0 42 22/51 25 28, kjer dobite še podrobnejše informacije.

Zdi se mi vse nekako po kravje, da nekdo „snubi“ s takšnimi besedami svojega ženina na pašo — v zakon.

Vem, da me nič ne briga, kdo in kaj se napiše za ta ali oni list, a omenil bi skromno željo: če je le mogoče, obvarujte me takšnih kravjih repov...

Od bralca, ki je gledal na oglas, kot

čolej v nove duri. Ime in naslov sta uredništvu znana.

Opomba uredništva: Kot naš bralec sam piše, je bil to oglas. Znano je, da moramo objaviti oglas v tej obliki in s tisto vsebino, kot si to želi inserent — ne glede na to, ali ljubi krave ali pa čoleja.

J. P. Chambas, francoski slikar, je ustvaril litografijo — portret P. Handkeja. Naročite jo lahko v uredništvu NT (glej stran 6).

PISMA BRALCEV

Cenjeno uredništvo!

Kot zilski domačin sem se seveda tudi udeležil planinskega srečanja, ki ga je pripravilo Slovensko planinsko društvo Celovec tu pri nas na Poldniku in na dolški planini. Po tej poti se hočem zahvaliti vsem, ki so to srečanje oblikovali. Oj, kako lepo so zapeli ženski zbor, fantje in dekleta, pa ne nazadnje lepa hvala tudi moškemu zboru iz Loge Vasi v Rožu.

Videli ste naše gorovje in kdor je bil na vrhu Poldnika, je videl tudi daleč gor po reki Zili, skorajda njen izliv, če ne bi bilo megleno. Tako bo zdaj vsak bolje razumel naš položaj na jezikovnem področju. Saj sem to že napisal v pesmi „od kota do Pliberka“, („kot“, s tem je mišljen kraj, kjer izteka Zila), ko pravim:

Od daleč se Zila
deroča izliva
preko pečin;
napaja jo burja, hudga neurja
njenih višin!

In nagelj rudeči iz okna viseči
v dolini cveti;
lepo jo pozdravlja in n'mav
še z'njo kramlja,
ko mimo hiti.

Moč ji vzame — a jo objame
v bratski objem!

Prosim, pridite še kaj k nam! V jeseni bo gotovo tudi še enkrat mogoče. Torej še enkrat vsem, prav vsem prisrčna hvala!

Franc Wutti, Dole

„V. Gotthardt je tisti“

Pod tem naslovom se je torej razpisal imenovani glede pisave besede „Zilja“ — na dolgo in široko in pravi, „da Zila in to brez ‚j‘ ne predstavlja nobene nove pisave, marveč se gre tu edino za pisanje besede Zila. Pisava in pisanje je velika razlika.“ Glede „pisave in pi-

Taborjenje pri Mlakarju na Suhi

Katoliška mladina Pliberk-Žvabek-Suha je vabila prejšnji teden otroke teh treh far na taborjenje k Mlakarju na Gradičah. Povabilu se je odzvalo 52 otrok. Otroci, starši in sodelavci Katoliške mladine smo doživeli nekaj lepih dni ob kopanju, petju, igrah in drugih zabavah. Vsi se zahvaljujemo Mlakarjevi družini, ki nam je omogočila te prijetne dni. Poseben dogodek za nas pa je bila zaključna sveta maša v farni cerkvi na Suhi, katero je bral naš novomašnik Stan-ko Olip.

52 otrok se je odzvalo povabilu KM Pliberk-Žvabek-Suha na taborjenje pri Mlakarju.

S to akcijo je Katoliška mladina Pliberk-Žvabek-Suha zaključila sezono 1981/82, ki je bila zelo uspešna. Petdeset sodelavcev je skupno z otroki in starši organiziralo 12 večjih prireditev. Višek delovanja je bil obisk našega škofa dr. Ego-na Kapellarija na Suhi.

Otroci sami naj povejo, kako jim je na taborjenju ugajalo.

Mateja, 6 let:

Lepo je bilo kopanje, risanje in pa igra. Najbolj všeč pa mi je bilo spanje v Nikijovi postelji.

Danilo, 7 let:

Spoznal sem veliko otrok, s katerimi smo se kopali, igrali in hodili na sprehod. Poseben dogodek

zame je bil kres. Sedeli in plesali smo okoli ognja in peli lepe pesmi. Babica, Marta, Paulina in Mamma pa so zelo dobro kuhale.

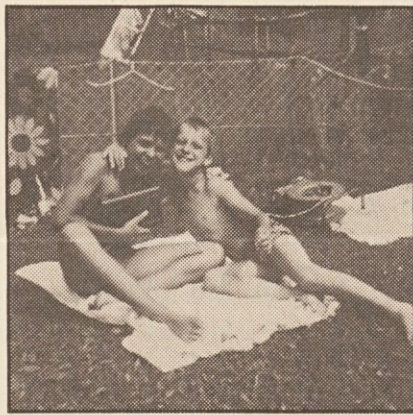
Sonja, 13 let:

Od srede, 14. 7., do sobote, 17. 7., je organizirala učiteljica Rosina Katz taborjenje pri Mlakarju. To taborjenje je bilo lep uspeh, saj se je zbralo nad 50 otrok in mladincev in preživelo tam 4 lepe poletne dneve. Vsak posamezen dan je bil do kraja izpolnjen. Zjutraj jutranja telovadba, nato zajtrk, po zajtrku pa kopanje. Kosilo je bilo po navadi ob enih, po kosilu smo se spet kopali, pozneje pa se sprehajali po suških hribih. Zvečer smo posedli skupaj ter zapeli in zaigrali. Za

zadnji večer so fantje pripravili grmado. Ob tabornem ognju smo peli in se igrali. V soboto popoldne je bila na Suhi zaključna sveta maša, ki jo je za nas bral novomašnik Stan-ko Olip. Vse prehitro so minili ti dnevi, in šla bi se staviti, da si še

Da bi igralci bolje spoznali življenje dvojezičnih Korošcev, so peš obiskali kraje Grebinski klošter, Djekše, Krčanje ter Dob pri Pliberku. Na sliki vidite cesto proti Dobu ter igralce Libgart Schwarz, režiserja Wim Wendersa, Martina Schwab ter Elizabeto Schwarz (z leve na desno).

Otroci so se bolje spoznali.

marsikdo razen mene želi takšno taborjenje.

Štefej, 14 let:

Bilo je lepo, ker sem užival prijetno družbo.

Marta, 22 let:

To taborjenje je bilo zame zelo prijeten zaključek delovne sezone z otroki. Otroci in voditelji smo se bolje spoznali. Posebno presenetilo nas je to, da so nekatere matere pomagale za prehrano otrok. Zahvala velja posebno gospodu Igercu, ki so nas z vso nemo podpirali.

Peter Handke:

„Čez vasi“

ški igralec Rüdiger Vogler. Salzburški „Das Kino“ bo ob tej priložnosti kazal retrospektivo Wendersovih filmov, med drugimi tudi filma, ki sta po Handkejevih knjigah „Falsche Bewegung“ (1974) (v tem filmu je prvič nastopala tedaj še popolnoma neznan Nastasja Kinski) ter „Die Angst des Tormanns beim Elfmeter“ (1971) („Strah vratarja pred enajstmetrovko“).

Francoski slikar, Jean Paul Chambas, ki je že leta 1978 v Parizu opremil Handkejevo dramo „Die Unvernünftigen sterben aus“ („Nespametni izumirajo“), bo tudi tokrat poskrbel za opremo. Med pripravami za to salzbursko premiero je J. P. Chambas ustvaril litografijo — portret P. Handkeja —, ki so jo izdali v nakladi 60 izvodov in ki jo lahko naročite v redakciji NT (cena 1.100.— šil.).

V tem sestavu je igri, ki je že samaposebi zelo lepa in zanimiva, zagotovljen uspeh in tako ni čuda, da v določenih krogih govori o „dogodku stoletja“. Za nas Slovence pa bo ta premiera še posebnega značaja, saj tekst vsebuje tudi nekaj slovenskih citatov, med drugimi del neke Kosovelove pesmi.

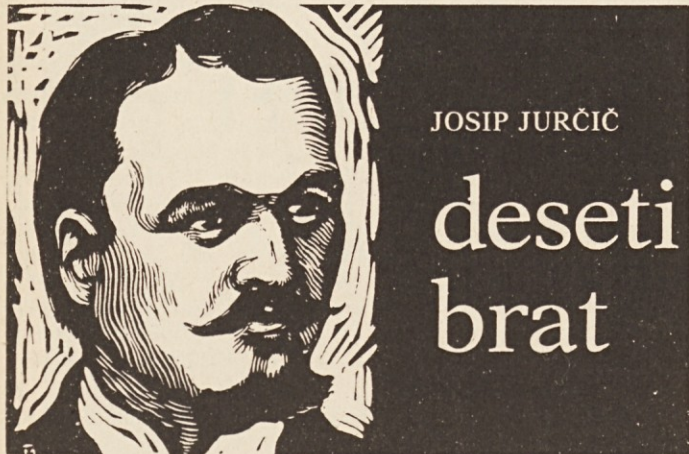
Za tiste, ki se igre (vstopnice so še na razpolago) ne bomo mogli ogledati (predstave bodo 8., 15. in 22. avgusta), pa bo Wim Wenders posnel tudi film — tetralogijo, ki se imenuje „Langsame Heimkehr“ („Počasna vrnitev“) in ki obsega poleg „Die Lehre des St. Victoire“ („Nauk St. Victoire“), „Kindergeschichte“ („Otroška zgodba“) tudi dramatično pesnitev „Über die Dörfer“.

V nedeljo, 8. avgusta, bodo v Salzburgu pod režijo Wim Wendersa v okviru letošnjega poletnega festivala uprizorili Handkejevo igro „Čez vasi“ („Über die Dörfer“), ki se v podnaslovu imenuje „Dramatična pesem“ („Dramatisches Gedicht“). Vloge glavnih dveh junakov bosta igrala Libgart Schwarz, avtorjeva žena in predvsem v Nemčiji zelo znana igralka ter prav tako znani nem-

Die Brücke 2/1982

Izšla je nova številka koroškega kulturnega časopisa Die Brücke. V svojem uvodniku zagotavlja urednik Ernst Gayer, da hoče biti ta časopis še v prav posebnem merilu vizitka Koroške, ki jo radi predamo našim gostom. To se odraža na primer v člankih o starih koroških vaških pročelij, o svetem Krištofu na Koroškem itd. Pred-

stavniki koroške literature so tokrat — poleg Bachmannovih nagajencev, kot je to na primer Gert Jonke — lirik Johannes Lindner ter Hanns Renger. Lev Detela in Bogdan Pogačnik sta napisala kulturni pismi te številke. Pisala sta o poletnih kulturnih dejavnostih v Trstu in v Ljubljani. Gayer poudarja, da hoče Die Brücke s tem doprinesati svoje za mir in razumevanje med ljudmi. Po njegovem mnenju služi temu načelu, prej kot vse drugo, kultura! M. O.

JOSIP JURČIČ

deseti brat

53.

„Tukaj, kamor ravno zdaj greva. Če bo vam po volji, zgodi se brž, jaz sem to reč že pred pozvedel in premislil. Da pa se vam ne bo treba bati, dal vam bom vsa pisanja v roke.“

„Dobri ste zame kot drugi oče, zaupam vam brez vsega in vam bom hvaležen.“

Gračak se nasmehljá in pravi: „To bi storil vsak pošten mož za vas.“

„Kupila bova, naj bo, kakor hoče. Potem ostanem vaš sosed in Kvas bo prišel menda kdaj sem. Zdaj vem, da mi je v rodu, inprav rad bi videl, da bi

kmalu prišel. Zmerom sem ga rad imel do zadnjega, ko sva se sprla. Tačas nisem bil pameten. E, še vse dni bomo imeli, kadar pride. Da, kupila bova, naj velja, kar hoče.“

„Tedaj ste Kvasu že pisali?“ vpraša Benjamin čez nekaj časa.

„Že precej dolgo je tega. Dvakrat sem pisal. Vprvič ni hotel verjeti.“

„Kako ste zvedeli napis in zakaj niste ničesar povedali?“

Marijan malo zardi.

„Resnico vam bom povedal. Po Manici sem ga zvedel.“

Benamina je ta novica malo čudno zadela. Obmolknil je in ustnice stisnil. Ta beseda ga je podučila, da se je zmotil v svojem upanju, da mu bo nazadnje vendarle Marijan zet.

„Jaz sem menda nekdanj z vami govoril zastran Manice. Zdaj vidim, da ni mogoče, in ne hotel bi, da bi se zgodilo, kar bi ji ne bilo po volji. Zato sem si namenil, da bom pri vas za Kvasa govoril in sem mu v zadnjem pismu obljubil. In Manica me ima od tega časa rajši ko pred.“

Benjamin se je naslonil na vozu in ni rekel nič.

„Kajne, da se ne boste branili? Jaz ji privoščim sreče in Kvas — tudi ni napačen človek. To se vé, da bi jaz rad videl, da bi bilo —“

Poslednjega stavka Marijan ni mogel ali ni hotel

dokončati. Slišal je pa graščak zdihljaj in namesto odgovora podal mu je roko in rekel:

„Dobro srce imate, malokdo bi tako govoril.“

PETINDVAJSETO POGlavJE

Dobra štiri leta pozneje je mlad mož nekega jesenskega popoldne peš koračil po kamnitem potu od Obrhka proti Slemnicam. Do vasi se je bil pripeljal in pustil voz in voznika pri Obrščaku, sam se ni mudil, ni vprašal ničesar, govoril ničesar kakor naročevanje, da naj se vozniku dá piti in jesti, koliko hoče, na njegov račun. Obrščak ni bil vaje gospodskih gostov sprejemati, zato se je čudil temu gospodu in, skušaje obnašati se prav vljudno, bil je neroden in neumen videti. Zdelo se je staremu krčmarju, kakor da bi bil tega gospoda že nekje videl. Preštel je v svojem spominu vse oskrbnike bližnjih graščin, tržaške hrastarje in druge kupčevalce, katere je kdaj videl v vasi ali po semnjih, pa nobenega ni mogel najti, da bi bil tako čedno črno opravljen, da bi imel tako rjavo brado in bi bil tako mlad kakor ta, ki ni mogel naštetiti več ko šest ali sedem in dvajset let svoje starosti.

Medtem ko je krčmar tako premišljaj in ni mogel uganiti, prišel je mladi gospod blizu Skal. Tam je malo postal, naslonil se na svojo paličico in nekako

od petka, 23. julija 1982

do četrta, 29. julija 1982

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

SOBOTA, 24. julija 1982: 9.00 Poročila — 9.05 Italijanščina — 9.35 Latinščina — 9.50 Angleščina — 10.35 Mi — 11.05 Johann Sebastian Bach — 11.25 Arheologija svetega pisma — 11.55 Nočni studij — 13.00 Poročila — 15.35 Kralj planik — 17.00 Kdo brklja z nami — 17.30 Fliper — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Robert Schumann — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Avstrija ima vedno sezono — 21.50 Šport — 22.10 Danes zvečer — 22.55 Jazz antibes — 23.40 Poročila.

NEDELJA, 25. julija: 11.00 Ura tiska — 15.20 V peklju je hudič zdvijal — 18.00 Avstrijska ljudska glasba — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristijan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Clavigo — 21.55 Apropos klasika — 22.10 Islamski glas — 22.10 Šport — 22.30 Poročila.

PONEDELJEK, 26. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v lonček — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Kralj planik — 11.55 Po naročilu — 12.40 Živalske zgodbe — 13.00 Poročila — 15.00 Na morju — 16.05 Gibati se je treba — 16.35 Od večera do jutra — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Točno glej — 17.30 Nekoč je bil človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Sedmi kontinent — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport — 21.05 Kaz & Co — 21.50 Šport — 22.20 Poročila.

TOREK, 27. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 9.45 Angleščina — 10.30 V peklju je hudič zdvijal — 11.50 Roke kvišku, mojster pride — 12.10 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 15.00 Bodoči artisti — 16.30 Srečanje z živalmi in ljudmi — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Nečak iz Amerike — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ukazana sreča — 21.00 Odklonitev — 22.45 Poročila.

SREDA, 28. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi hec mora biti — 9.35 Latinščina — 9.50 Angleščina — 10.05 Latinščina — 10.20 Angleščina — 10.35 Hermetico — 12.05 Možje brez živcev — 12.15 Ukazana sreča — 13.00 Poročila — 15.00 Kri in slava — 16.00 Popolnoma noro — 17.00 Torta za rojstni dan — 17.30 Pinokijo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Policijski inšpektor 1 — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Srečni — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 29. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Pod jazbečno skalo — 11.45 Ljudje v zraku — 12.15 Drevo — 13.00 Poročila — 15.00 Pod vodo okrog sveta — 16.45 Možje brez živcev — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Točno glej — 17.30 Zemeljske slike — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kakor pač Bogu ugaja — 21.20 Premiera premier — 22.05 Šport — 22.55 Poročila.

PETEK, 30. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Latinščina — 9.45 Angleščina — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Tat Harry — 12.10 Pisana klasika — 12.15 Premiera premier — 13.00 Poročila — 15.00 Oče ni poročen — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Wombli — 17.30 Matt in Jenny — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Stari — 21.20 Made in Avstrija — 22.10 Šport — 22.20 Nočni studij — 23.20 Poročila.

2

SOBOTA, 24. julija: 13.00 Športni popoldan — 17.15 Dunajski značaj — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Koledar poletnega gledališča — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika — 20.15 Nekdo mora biti norec — 23.00 Vprašanja kristjana — 23.05 Hermetico — 0.35 Poročila.

NEDELJA, 25. julija: 13.00 Poročila — 17.30 Otvoritev solnograških slav-

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE
Petek, 23. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

Sobota, 24. julija:

09.00—09.55 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 25. julija:

07.05—07.35 Duhovna misel — Naj pesmica naša darilo vam bo.

nostnih iger — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Tatort — 22.00 101 let kabareja — 23.00 Soap — 23.25 Poročila.

PONEDELJEK, 26. julija: 17.30 Kompas — 18.00 Znanost danes — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Deske, ki pomenijo svet — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Voznica taksija — 0.05 Poročila.

TOREK, 27. julija: 17.30 Kompas — 18.00 Orientacija — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Hec mora biti — 21.03 Dallas — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

SREDA, 28. julija: 17.30 Kompas — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kavarna Central — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Ogrožen morilec — 23.05 Nezmožljivost je nečloveška — 0.15 Poročila.

ČETRTEK, 29. julija: 17.30 Kompas — 18.00 Potovanje po Avstriji — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Nekoč — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

PETEK, 30. julija: 18.00 Kompas — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Falstaff — 21.45 Karl Löbl se pogovarja s Herbertom von Karajan — 23.05 Lepota in bestija — 0.20 Poročila.

1

PETEK, 23. julija: 17.55 Poročila — 18.00 Čez tri gore — 18.30 Obzornik — 18.45 Pot v prihodnost — 19.15 Risan-

Ponedeljek, 26. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Sodobna slovenska umetna pesem.

Torek, 27. julija:

09.30—10.00 Za našo vas.
14.10—15.00 Koroški obzornik — Minute z Obirskim ženskim oktetom — Rdeče, rumeno, zeleno.

Sreda, 28. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Čas za popevko — Naša beseda.
21.00—22.00 Družinsko petje v Glasbarnici.

Četrtek, 29. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magacin.

ka — 19.24 TV in radio noč — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Strah vlada svetu — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Ne prezrite — 21.20 Španske operne zvezde — 22.20 Spremljajmo — sodelujmo — 22.30 Nočni kino: Notranjosti — 0.00 Poročila.

SOBOTA, 24. julija: 17.25 Poročila — 17.30 Znanstvenotehnični filmi — 18.00 Deček, ki ga nikoli ni bilo — 18.55 Naš kraj — 19.10 Zlata ptica — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio noč — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Pod Jenkovimi lipami — 21.05 Zrcalo tedna — 21.20 Človekova glasba — 21.45 Atletska tekmovanja za ženske — četverboj: Anglija-Škotska-Španija-Jugoslavija — 22.15 Francoska zveza — 23.55 Poročila.

NEDELJA, 25. julija: 9.05 Poročila — 9.10 Živ, žav — 10.00 Ženske z obale — 11.30 TV kašipot — 11.50 Po domače — 12.15 Kmetijska oddaja — 13.15 Poročila — 15.40 Show fantastico — 16.35 Poročila — 16.40 Atletska tekmovanja za ženske — 17.10 Nastanek in razvoj jugoslovanskega vojnega letalstva — 17.40 Športna poročila — 17.50 Komisar Moulin — 19.15 Risanka — 19.30 TVD — 20.00 Čez neprekinjeno črto — 20.55 Človek brez meja — 21.30 Športni pregled — 22.00 Gorskohitrostna avtomobilska dirka za Jug. prvenstvo — 22.15 Poročila.

PONEDELJEK, 26. julija: 16.15 Ljudje in zemlja — 17.20 Poročila — 17.25 Benetke — 18.30 Obzornik — 18.45 Mladinski studio — 19.15 Risanka — 19.30 TVD — 20.00 Germaine in pes — 20.55 Kulturne diagonale — 21.40 V znamenju.

TOREK, 27. julija: 17.40 Poročila — 17.45 Zgodbe o prsmukih — 17.55 Jugoslovanski narodi v pesmi in plesu — 18.30 Obzornik — 18.45 Čas, ki živi: No Pasaran — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.50 Jean Christophe — 21.45 V znamenju.

SREDA, 28. julija: 18.00 Poročila — 18.05 Gusarji kapitana Gancha — 18.30 Obzornik — 18.45 Prijatelji glasbe — 19.30 TVD — 20.00 Reportaža o mestu Novi Sad — 20.05 Igre brez meja — 21.30 Jazz na ekranu — 21.55 V znamenju.

ČETRTEK, 29. julija: 17.35 Poročila — 17.40 Zbis — Sapraniška — 18.00 Pot okoli sveta z osmimi notami — 18.30 Obzornik — 18.45 Po slehah napredka — 19.30 TVD — 20.00 Loganov beg — 22.00 Miniature — 22.15 V znamenju.

2

PETEK, 23. julija: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Mali svet — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Koncert beogradske filharmonije na dubrovniških poletnih prireditvah 82 — 20.50 Poročila — 20.55 Vidiki — 21.45 Nočni kino: Nesreča na lovu.

SOBOTA, 24. julija: 17.00 Po Titovih revolucionarnih poteh — 18.00 Človek in pol — 19.00 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Radenci 82 — 20.25 Poezija — 21.00 Poročila — 21.05 Družina Turkovič — 21.50 Svet okoli nas — 22.50 Športna sobota.

NEDELJA, 25. julija: 16.40 Atletska tekmovanja za ženske: četverboj — 15.40 Avtomobilske dirke za VN Francije — 17.15 Glasbeno popoldne — 19.00 Velike razstave — 19.30 TVD — 20.00 Jazz na ekranu — 20.50 Poročila — 21.00 Bogastvo Rougonovih — 21.55 Iz sporeda TV Skopje.

PONEDELJEK, 26. julija: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Lutkarski pogovori — 18.30 Ljudske pripovedke — 18.45 Naši trije — Cicibani — 19.00 Športni grafikon — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 21.00 Poročila — 21.10 Zabava vas Fisher Z.

TOREK, 27. julija: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Informativni mesečnik — 18.45 Zabavna medigra — 19.30 TVD — 20.00 Koncert narodne glasbe — 20.45 Dokumenti revolucije — 21.30 Poročila — 21.35 Ohridsko poletje 82.

SREDA, 28. julija: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 Padla z neba — 18.45 Cigani Ivanoviči — 19.30 TVD — 20.00 Broddy — 22.00 Poročila — 22.05 Ali se med seboj dovolj poznamo.

ČETRTEK, 29. julija: 17.40 TVD v madžarščini — 18.00 TVD — 18.15 40 Zelenih slonov — 18.40 Dašenka — 18.45 Muppet show — 19.30 TVD — 20.00 Filmski večer — 21.45 Noč čarovnic.

DAROVI ZA TISKOVNI SKLAD

Margareta Delovec, Ponikva 20.—, Johan Ischep, Podkraj 20.—, Luka Boročnik, Podkraj 30.—, Janko Igerc, Podkraj 20.—, Štefan Skuti, Podkraj 20.—, Margareta Krainz, Libuče 25.—, Johana Jelen, Libuče 50.—, Franc Grilc, Libuče 20.—, Katarina Paulič, Libuče 20.—, N. N., Kotmara vas 20.—.

otožno gledal čez strme pečine. Koj pa so mu prišle druge misli in koračil je naglo dalje po stezi.

Prišedši iz ovinka in iz grmovja, zagledal je pred seboj Slemenice. Sonce je nekako čudno obsevalo belo grajsko hišo, ki je ponosno in samotno izmed zelenega drevja molila svojo rdečo streho nakvišku. Ta razgled je bil res lep, našemu popotnemu pak je menda še posebno ugajal, zakaj vidno je bil ginjen, obstal je drugič in dejal pol na glas: „To je tvoja rojstna hiša! Tam si se rodila zame, zame se razcvela, tam sem čul tvojo prvo sladko besedo, da me ljubiš, tam si me čakala dolgo in dosti dni in si mi zvesta ostala. Tudi katero grenko uro si morda imela zaradi mene in vendar je tvoja blaga duša vredna, da bi poznala le srečo in mir. Dom moje ljube; kolikokrat sem te videl v svojih sanjah in zdaj si mi v resnici pred očmi; zdi se mi, kakor da bi mi star, ljub prijatelj roko molil.“

In kakor bi hotel srce utišati, ki mu je nemirno tolko v nadržu, prekrizal je na prsni in pod pazduho roke in gledal. S polja je bilo že večidel vse pospravljeno, lahna sapica je majala visoko odžeto strnišče po ravnini daleč tja do grada. In tam pod gradom je videl grajsko čredo na travniku, pastirja, ki je ležal na tleh, in psa, ki je kakor skrben varuh letal okrog rogatega krdela in zdaj to, zdaj ono neobgljivo živinče oblajal in vračal. Na poslednji njivi pak je mrgolelo delavcev, ki so turščico rezali in

znašali na kupe. Zdelo se je Kvasu — vemo, da ga je bralec že spoznal — da vidi tudi visoko postavlo gospoda Benjamina, ki je stal sredi svojih hlapcev in tlačanov. In nehoté mu je na misel prišlo, kako se je ločil od tega moža in od tega kraja, kjer je bil srečen, srečnejši ko kje drugje v daljnem svetu. Kako bi bil tačas mislil, da se bode tako vrnil, povabljen, pričakovan! Kako bi bil mislil, da bo kdaj lastnik malega gradiča, ki ga je videl na vzhodni strani!

Iz teh in enakih misli ga je prebudilo kričanje, ki ga je slišal za seboj iz grmovja: „Hej, pravim! Zgaga, blede voda! Hej, kozača!“

Ozrè se nazaj in zagleda znano podobo iz nekdanjih časov, namreč Krjavlja. Mož je bil malo postaren, še slabeje oblečen ko včas, pa še vedno tistega zabuhlega obraza z malimi, živimi očmi in čokati životom. Gnal, ali bolj prav vlekel, je za seboj serasto kozo, kateri je bila debela vrv okoli vratu prevezana. V levici pak je držal polenu podobno palico in, ker se mu je koza z vsemi štirimi nogami upirala, postal je včas in jo pretepel, potem pa zopet vlekel za seboj in klel: „Bleda voda, volk te potiplji, konjska smrt, da bi hudiča ne videl, hej! Jaz ti bom že dal pasje obsti in palico po rebrih, da se mi boš vedela izgubljeti.“

Tako je privlekel Krjavelj kozo do Kvasa.

„Kaj se ti je zamerila žival, da jo tepeš?“ pravi Kvas.

„Kaj?“ pravi Krjavelj in korači vstric Kvasa s svojo kozo. „Izgubila se mi je bila. Že dva dni nisem videl te berdje potepilne. Pasel sem in čevelj sem šival, pa je je zmanjkalo. Za vraga je ni bilo nikjer. Koliko sem prestal zavoljo kleka! Dve noči nisem spal in obe noči se mi je sanjalo le o kozi in o kozi. Jesti nisem mogel nič, ni kislega mleka ni kruhovca. Zmerom sem je iskal po hosti in po polju, klical in vpil: serka, na soli, na, serka! Pa menite, da sliši? Jokal sem se po hosti, kaj pravim, jokal, da mi je sedem vrst solz teklo po licu, kakor da bi se rajnice matere ali moje Urške domislil. Pa menite, da se človek kozi smili? Ko bi se na meh drl, se ji ne smili! Čakaj, čakaj, ti bom že dal!“

In rekši, se Krjavelj zopet obrne in jame srdito natepavati po kozi za kazni, da mu je toliko nadloge in žalosti prizadela.

„Nikar ne tepi!“ brani Kvas. „Žival nima pameti!“

„Kaj?“ rohni Krjavelj. „Če vi moja kozo zagovarjate, ki je pred Bogom in pred ljudmi poredna in pregrešna, niste nič boljši ko ona.“

Kvas se nasmeje moževi jezici.

„Ali mi veš povedati, kaj je na Slemenicah novega? Kaj počne stric Dolef?“ vpraša ga, da bi govor na drugo napeljal, obenem pa, da bi zvedel kaj.

(Dalje)

In kaj je z dekleti?

V zadnjih letih so postale športne prireditve med mladino vedno bolj znane in priljubljene. Od prireditve do prireditve se večja števila udeležencev in kvalitetna športna srečanja. Ni začudljivo, da šteje ravno športni odsek v zadnjih letih med najbolj uspešne odseke KDZ. Za vsako šolsko leto napravita vodji odseka Benjamin Wakounig in Silvo Kumer, delovni načrt, ki ga skušata iz leta v leto obogatiti z novimi prireditvami. Med mladino najbolj priljubljena panoga je nogomet, zato tej posebej posvečata posebno veliko pozornost. Z zadovoljstvom sta preteklo šolsko leto opazovala razvoj nogometne sekcije, ki se je v zadnjih treh letih zelo hitro razvila in tako privleče mnogo več članov kot doslej. Odsek prireja vsako leto tradicionalni pokal KDZ, ki obsega v celoti pet turnirjev. Meseca januarja je vsako leto srednješolsko prvenstvo, na katerem igrajo slovenski srednješolci za naslov srednješolskega prvaka KDZ. Za Veliko noč prireja športni odsek KDZ-Blato tradicionalni velikonočni turnir, katerega se udeležujejo moštva iz cele Podjune. Od

vseh teh turnirjev je najbolj znan in priznan pokal KDZ, katerega so se letos udeležila moštva s celotnega dvojezičnega ozemlja. Poleg turnirjev nudi odsek svojim članom enkrat tedensko možnost treniranja v telovadnici Slovenske gimnazije. To možnost izkoriščajo tudi dekleta, a se ne merijo rade pred gledalci, zato doslej večjih športnih srečanj za dekleta še ni bilo.

Tudi navdušenje šahistov odseka je v zadnjem času vidno raslo. Na prvih turnirjih in šahovskem prvenstvu KDZ se je izkazalo, da so med šahisti odlični igralci, ki imajo kvaliteto pravih klubskih igralcev. Zato sta vodji odseka prijavila sekcijo pri Koroški šahovski zvezi. Od jeseni naprej bo odsek tekmoval pod imenom Koroška dijaška zveza v drugem razredu. S tem je šahovski krožek nastopil pot nogometne sekcije, iz katere je nastal na Koroškem znani slovenski nogometni klub SAK-Celovec, ki je uspel po desetih letih obstoja dospeti v koroško podligo. Upamo, da bodo tudi šahisti tako dobro uspeli. Kot

dopolnilo k športnim srečanjem sta športna referenta v zimskem času pripravljala športne kvize, na katerih so se člani pomerili v znanju in ga obenem tudi obogatili.

Na rednem občnem zboru so člani z zadovoljstvom pohvalili delo tega odseka. Nudil jim je celo leto dovolj možnosti za rekreacijo in razvedrilo med učenjem. Upamo, da bo tudi vnaprej tako deloval ter poleg tega mogoče razširil svojo dejavnost tudi še na druge panoge. Nenaadne bodo pa tudi dekleta gotovo vesela, če se bodo od časa do časa lahko pomerile na kakšnem športnem srečanju.

Obiščite galerijo Wernerja Berga

Vodstvo Werner Bergove galerije sporoča, da je galerija v Pliberku od četrta, 20. 5. 1982 do 31. 10. 1982 spet vsak dan od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure odprta.

Obisk galerije je po dogovoru možen tudi izven navedenega časa.

Tudi letos je razstavljenih večje število slik, katerih še nikjer niso pokazali. V posebnem prostoru je nameščena cela vrsta fotografij iz umetnikovega življenja.

Ob robu povedano:

Peca leta 1982. Že stoletja so se pogovarjali domačini in tej gori, ki je simbol Podjune, v domačem slovenskem jeziku. Pastirji in lovci, drvarji in plezalci, nobeden se dolga leta ni spodtaknil nad slovensko besedo, nad slovensko pesmijo, če je zadel na tej domači gori.

V sencu Pece leži majhna vas, Libuče. Zelo miren kraj. Pred kratkim se je pričelo v tem kraju nekaj gibati. Zbrali so se slo-

„Mathias-Knechte“?

venski fantje in ustanovili moški pevski zbor „Kralj Matjaž“. Marsikomu je ta zbor trn v peti. Fantje si so upali to mirno vas nenadoma zbuditi. Višek vsega pa je, da so celo takšni domačini od slovenskega zbora navdušeni, ki so jih „pristni Korošci“ imeli za svoje. Seveda je zdaj naloga teh „heimatstrojevcev“, paziti, da ta slovenski zbor „Kralj Matjaž“ ne požre v okolici vseh koroških gvantov. Morajo tudi paziti, da ne pride v kraje, kjer bi lahko pokvaril vso „nemško domačnost“, kot npr. na Peco.

In glej, kaj si ti hudičevi Slovenci upajo. V nedeljo, 24. 6. 1982, je na Peci žeganje: Matjaževci hočejo pri maši peti slovenske cerkvene pesmi. Pliberški mestni župnik je to prošnjo domačega zbora takoj zavrnil. Saj ne gre, da bi slovenske cerkvene pesmi „oskrunile“ lepoto nemške maše na Peci. Pri maši mora igrati z bobni in trompetami „Loibacher Trachtenkapelle“, saj ti znajo na dosti bolj pristen način oblikovati sveto „nemško“ mašo.

Slišali pa smo, da ima libuški pevski zbor le možnost, da bi pel pri maši na Peci. „Kralj Matjaž“ bi se moral preimenovali v „König Mathias“, pevci pa v „Mathias-Knechte“. Tako bi Peca še stala in vsi tisti, ki hočejo, da se v Libučah neha domače kulturno delovanje, bi bili spet srečni, zadovoljni in polni „svete“ radosti... -sigri-

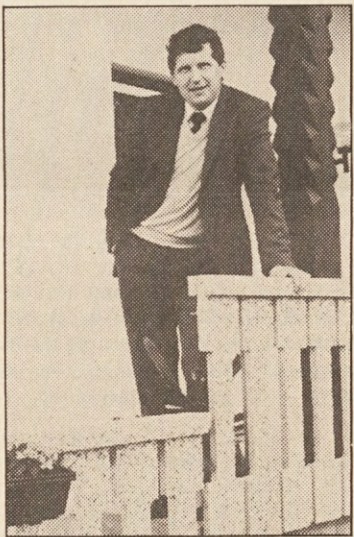
Izdelava betonastih izdelkov in pranege betona

Janez Wuttej

Pogerče/Pogerschtzen 1

9123 Št. Primož/St. Primus
telefon: 0 42 37/23 18 3

Po najugodnejših cenah naredim pločve, ograje, stopnišča in stopnice iz pranege betona. Izdelujem tudi druge betonaste izdelke. Od merjenja in izdelave ter dostave na dom in postavljanja — vse napravim v Vaše najboljše zadovoljstvo.

„Patininaikos Naš tednik“ ter „Inter Mohorjeva“, dve znani in luštni moštvi, sta se po dolgem času spet enkrat pomerili. Na šentjanškem nogometnem igrišču so igralci številnim navijačem pokazali, kako se igra nogomet: igra je bila — kljub vročini ter drugim težavnim okoliščinam (tako so npr. bile marsikateremu igralcu nogometne hlače preozke) — hitra, napeta, mreža pa se je stresla kar šestkrat. Tekma se je namreč končala 3 : 3. Sledilo je „streljanje“ enajstmetrovk. Tu so Mohorjani dokazali, da niso slabi strelci. Vratar moštva „Patininaikos NT“, glavni urednik Jože Wakounig, je bil zares ubog: Mohorjani so „udarjali“ z enajstmetrovkami, da si je Jože celó poškoval rebra. Glede streljanja enajstmetrovk so bili torej Mohorjani boljši, kar hkrati pomeni, da jim je Naš tednik ob 130-letnici obstoja Mohorjeve družbe omogočil lep(o) uspeh (darilo)...

Sodnik je bil Mihi Hafner, bolj znan pod šifro „večni šentjanški SEKI“.

Napad na papeža

(Nadaljevanje z 2. strani)

ga obiska na Poljskem. Do tega obiska bo lahko prišlo — pravijo sovjetski listi — šele tedaj, ko bo na Poljskem zavladal mir in bodo zajamčeni pogoji za varnost. Teh pogojev pa danes ni, nadaljujejo sovjetski listi, saj je še pred kratkim kljub izrednim zakonskim ukrepom prišlo v državi do neredov, ki so se vedno pričeli ob zaključku verskih obredov.

Kot veste, je SPD „Drabosnjak“ lani začelo z akcijo „Za Drabosnjakov dom“. Hočemo popraviti farovski hlev v Zgornji vasi pri Kostanjah. Obračamo se na Vas in Vas prosimo za nadaljnjo finančno pomoč. Svoj prispevek in dar prenakazete na konto 3070 „Drabosnjakov dom“ pri Posojilnici Podravlje.

Naš športni reporter

piše Silvo Kumer

Dvanajsto svetovno prvenstvo je mimo. Izkazalo se je, da ni bilo prvo veliko tekmovanje, ki je dokazalo, da nekdanji amaterski ideali v nogometu umirajo. V nogometu je prodril popoln profesionalizem, ki dosega ved-

torej evropska nogometna šola Zahodnih Nemcev, Belgijcev, Nizozemcev, ki postavlja v ospredje igro moči in borbenosti. Francozi, ki so doslej igrali svoj lastni „šarmantni“ nogomet so spremenili svoj način

tu. Na vsak način je škoda, da se ta izvrstni nogomet na mundialu ni mogel uveljaviti. Gotovo se bodo Braziljanci pod pritiskom svojih navijačev skušali prilagoditi evropskemu slogu, ki ne pozna izvrstne in tehnične igre Južnih Američanov. „V Evropi veje hladnejši veter kot v Južni Ameriki,“ je dejal po svetovnem prvenstvu najboljši igralec vseh časov, Braziljanec Pele. Gotovo ni mislil samo na klimo. Sproščene nogometne igre, ki ga igrajo Braziljanci, v Evropi na nobenem igrišču ni videti. Braziljanci igrajo s tako sproščenostjo, da se vidi, da igrajo z veseljem in navdušenostjo. Vse akcije potekajo hitro in nepričakovano. Gledalec z veseljem spremlja igro, tudi če ne vidi golov.

Toda dvoboj Evropa proti Južni Ameriki se je končal 4 : 0 za Evropejce. Končal se je pa samo za naslednja štiri leta, do naslednjega svetovnega prvenstva. V tem času bo marsikatero moštvo, ki si želi uspeha, spremenilo svoj način igre.

Verjetno se bo marsikatero južnoameriško moštvo odločilo za evropski slog. Upam, da tega ne bo storila tudi Brazilija; ta igra namreč najprivlačnejši in najlepši nogomet na svetu.

V nogometu prevladuje moč

no večje mere. Danes štejeta v vrhunskem nogometu samo še moč in denar.

Na svetovnem prvenstvu se je uvrstilo na prvih štirih mestih kar štiri evropskih moštev. Odličnim Južnim Američancem, zlasti Braziljancem, za katere je simbol igre „ideja“ in ne kot pri Evropejcih „sila“, ni uspelo zasedeti prvo mesto. Zmagala je

igre: tudi oni so bolj upoštevali moč in borbenost. Kot znano, so s tem dosegli nepričakovane uspehe. Gotovo so Francozi, poleg Italijanov, najbolj prenetili na tem prvenstvu.

Z zmago Italijanov nad Braziljanci je dobila igra „inteligence“ in „ideje“ hud udarec. Igra je vzbudila na celem svetu simpatije, celo na našem kontinen-

V Katoliškem domu prosvete
od sobote, 14. avgusta 1982, ob 18. uri, do nedelje, 22. avgusta 1982, do 13. ure
LEPI DOPUSTNIŠKI DNEVI V TINJAH Z LATINŠČINO KOT POGOVORNIM JEZIKOM

Povabljeni so:

- študentke in študentje srednjih in visokih šol
- profesorji latinščine
- teologi in duhovniki
- vsi, ki bi radi doživeli in govorili latinščino kot resnično živ jezik

Latinščina ni težka, kajti mi delamo drugače!

V primeru, da še imaš kje doma kako latinsko slovnico in da se še z grozo spominjaš kakega „hudega“ latinskega profesorja, pusti, prosim, oboje doma — slovnico in spomin na profesorja — in pridi veselo in brez težave k nam, kajti MI DELAMO DRUGAČE!

Voditelj tečaja:

Univ. prof. dr. p. Suitbert H. Siedl, OCD, Salzburška univerza

Prireditelj:

Katoliški dom prosvete SODALITAS v Tinjah/Tainach skupno s salzburško nadškofijo in krško škofijo.

Prispevek:

1. Prispevek za tečaj 600.— šil. za študente: 300.— šil.
2. Prispevek za penzijo na osnovi 2-posteljne sobe s polnim penzionom
  - a) Soba s tušem + WC: 220.— šil. na dan
  - b) Soba s tekočo vodo: 200.— šil. na dan

Prijave:

Pismo na Katoliški dom prosvete v Tinjah

Udeležba pri celotnem programu je pogoj za obisk FERIAE LATINAE v Tinjah.